

STUDIECIRKLAR TRANSNATIONELL RAPPORT

Dokumentinformation	
Projektnummer	2021–1-FR01-KA220-ADU-000026081
Spridningsnivå	Intern
Datum	2022-05-31
Dokumentversion	1.0
Status	Slutgiltig version
Författare	Euroform RFS
Granskare	Alla partners
Medverkande	Alla partners

1. INTRODUKTION

Studiecirkeln baserades på metodik för ömsesidig inlärning och begreppsbyggnad och involverade minst 12 erfarna personer (16 i Frankrike) inom området för analfabetism – lärare/utbildare och samordnare för varje organisation såväl som externa intressenter från associerade partnerorganisationer eller nationella organisationer som främjar läs- och skrivkunnskap. Studiecirkeln hölls digitalt via Zoom (Italien, Sverige, Spanien, Österrike) och Microsoft Teams (Frankrike) eftersom att deltagarna kom från olika regioner, och på grund av rådande omständigheter gällande Covid-19 var det inte lätt att samla dem alla på en och samma plats. Partnerskapet skapade en forskningsmatris för att genomföra en studiecirkel för att analysera behoven av kompetensutvärdering och för att definiera målen för förklaringsbehoven från målgruppen och seminariemetodiken. Syftet var att dela analyser och synpunkter på färdigheter som utvecklades och de hinder som övervanns i och med WIFI-projektets resultat. Syftet var också att definiera nationella och transnationella frågor som varje partner ställdes inför och upprätta en lista över lämpliga utbildningar och praktikplatser i varje land för människor efter seminariet.

Mål: Det huvudsakliga målet var att definiera de målinriktade färdigheterna. Det andra målet var att utveckla det senaste inom analfabetism och behovsanalys i varje land. Det tredje målet var att utveckla en lista över utbildningar och arbetsplatser som var lämpliga efter seminarierna. Deltagarna kommer att angripa ämnet från många olika perspektiv medan diskussionen går från personlig erfarenhet av frågorna till andra perspektiv på frågan, till strategier för åtgärder och förändring.

Varje cirkel bestod av 10–12 personer som arbetar och deltar på olika projektnivåer och kommer att innefatta 12 timmar som genomförs vid 3 tillfällen på 4 timmar vardera.

Det föreslogs ett mötesschema med aktiviteter som kan hjälpa till att uppnå de avsedda resultaten av att 1) definiera de färdigheter som det är mest relevant att bedöma och de som kommer att tjäna målgruppen för att utvecklas i litteracitet (förmågan att läsa och skriva) och för att få tillgång till en certifierad utbildning eller sysselsättning genom seminarierna, 2) utveckla det senaste inom analfabetism och behovsanalys, och 3) utveckla en lista över utbildningar och arbetsplatser som är lämpliga efter seminarierna.

Organisering av studiecirkeln

2.1.1 Föreslaget mötesschema

Mötestillfälle	Aktiviteter	Resultat
<p>Möte 1 4 timmar</p>	<p>Välkomna, introduktion till studiecirkeln, dess mål och dagordning.</p> <p>Presentation av deltagarna.</p> <p>Studerandet av "kompetenskartan" (AEFA och RECTEC). Kompetenskartan föreslås för att utvärdera och följa en persons kompetensutveckling under inläringen eller en arbetserfarenhet. Diskussion.</p> <p>Studerandet av 8 identifierade områden inom den europeiska referensramen för nyckelkompetenser. Diskussion.</p> <p>Utvärdering av målgruppens kompetenser enligt skalan.</p> <p>Utvärdering av betydelsen av kompetenser för anställningsbarhet och inläring (<i>definition av kompetensmallen</i>).</p> <p>Diskussion och definition av de färdigheter som kommer att tjäna målgruppen för att utvecklas i litteracitet (förmågan att läsa och skriva) och för att få tillgång till en certifierad utbildning eller sysselsättning genom seminarierna.</p> <p>Utvärdering, återkoppling från deltagarna. Resultat och slutsatser av mötestillfället.</p>	<p>Definition av de färdigheter som det är mest relevant att bedöma och de som kommer att tjäna målgruppen för att utvecklas i litteracitet (förmågan att läsa och skriva) och för att få tillgång till en certifierad utbildning eller sysselsättning genom seminarierna.</p>

<p>Möte 2 4 timmar</p>	<p>Introduktion till mötet och dess mål.</p> <p>Diskussion om situationen för analfabetism och funktionell analfabetism i partnerlandet (mall för behovsanalys).</p> <p>Forskning om antal och territoriella (regionala) skillnader.</p> <p>Forskning och diskussion om orsaker till analfabetism och identifiering av målgruppens egenskaper Studier av nationell/regional politik som syftar till att förbättra läs- och skrivkunskheten.</p> <p>Studera organisationer och enheter som stödjer analfabeter.</p> <p>Diskussion om aktuella initiativ, utbildningar och annan verksamhet som stödjer analfabeter.</p> <p>Utveckling av det senaste inom analfabetism och behovsanalys.</p> <p>Utvärdering, återkoppling från deltagarna. Resultat och slutsatser av mötestillfället.</p>	<p>Utveckling av det senaste inom analfabetism och behovsanalys.</p>
<p>Möte 3 4 timmar</p>	<p>Introduktion till mötet och dess mål.</p> <p>Studier av den lokala arbetsmarknaden och identifiering av de yrkesområden som ska tillsättas.</p> <p>Identifiering av kriterier för valet av yrkessektorer för målgruppen efter seminarierna, med beaktande av genomförbarhet och motivationsfaktorer för att öka läs- och skrivkunskheten.</p> <p>Identifiering av finansiella sektorer för möjlig anställning och utbildning enligt utvalda kriterier.</p> <p>Forskning om lämpliga utbildningar för målgruppen som finns tillgängliga på regional/nationell nivå och även digitala (distans)utbildningar och deras behörighetskrav.</p> <p>Forskning om tillgängliga arbetsplatser som är lämpliga för målgruppen och identifiering av kompetenser som krävs.</p>	<p>Lista över utbildningar och arbetsplatser som är lämpliga efter seminarierna</p>

FIGHT AGAINST
ILLITERACY

	<p>Utveckling av listan över utbildningar och arbetsplatser som är lämpliga efter seminarierna.</p> <p>Slutgiltig utvärdering, respons från deltagarna. Resultat och slutsatser av studiecirkeln.</p>	
--	---	--

2.2 ORGANISERING AV STUDIECIRKELN

Rekryteringen av studiecirkeldeltagare gjordes med användning av vissa verktyg, såsom särskilda rapporter och artiklar, särskilda webbsidor, personliga rekommendationer och anordnande av kommunikationskampanjer. Materialet förbereddes som en kort presentation av projektet för att förenkla rekryteringen i inlägg på sociala medier, till exempel LinkedIn med länken till ett registreringsformulär på Google som skapades för att förenkla deltagarnas rekrytering.

Alla möten förbereddes digitalt via Zoom, Microsoft Teams och Skype online eftersom att det var svårt för deltagarna att komma samtidigt och träffas ansikte mot ansikte, framförallt på grund av omständigheterna kring Covid-19.

Mötena hålls vid tre tillfällen: 8 februari 2022, 15 februari 2022 och 24 februari 2022 (Italien), 17 februari, 23 februari 2022 och 24 februari 2022 (Sverige), 21 februari 2022 och 28 februari 2022 (Frankrike), 8 mars 2022, 9 mars 2022 och 10 mars 2022 (Spanien).

I projektsyfte har Compass genomfört tvåstegsforskning – skrivbordsundersökningar (baserade på den senast tillgängliga statistiken och rapporter om analfabetism i Österrike) och en fältstudie (studiecirkel) bestående av intervjuer med 10 utbildare/yrkesverksamma personer som arbetar med analfabeter.

Varje nationell rapport presenterade den detaljerade listan över deltagare.

Majoriteten av deltagarna har undervisat analfabeter och funktionella analfabeter under flera år. De övriga deltagarna var direkt involverade i projekt och insatser som syftade till att bemyndiga den här målgruppen. Samtliga deltagare har flera års erfarenhet av att arbeta med vår målgrupp, identifiera utmaningarna som de står inför och att vidta åtgärder för att bemyndiga dem.

2.3 STUDIECIRKELMÖTEN

Varje möte innehåll: a) ämnet, b) när och var det ägde rum, c) deltagarnas namn och personuppgifter, d) information inför evenemanget, e) tiden (antalet minuter) för studiecirkelarna, och f) konkreta utfall och uppnådda resultat.

2.3.1 Första mötet

Presentation av program och deltagare

Organisering inför evenemanget

Organiseringen av det första mötet innefattade förberedelsen av informationsmaterial för att stödja studiecirkeln och ständig dialog med registrerade deltagare. Innan det första mötet ägde rum skickades ett förmötespaket till bekräftade deltagare. Paketet innehöll:

- a) ett flygblad i PDF-format som innehöll relevant information om studiecirkeln om funktionell analfabetism och en allmän presentation av alla mötestillfällen;
- b) mötets dagordning;
- c) deltagarnas att göra-lista;
- d) relevant material och dokument som diskuterades under det första mötet (däribland RECTEC:s och AEFA:s handbok för identifieringen av tvärgående färdigheter för anställningsbarhet och studieintyg; Europarådets rekommendation från den 22 maj 2018 om nyckelkompetenser för livslångt lärande; definition av kompetensmallen och enkäten);
- e) lista över deltagare.

Innan evenemanget ägde rum förbereddes en PowerPoint-presentation för att underlätta vägledningen av diskussionen och för att säkerställa att dagordningen efterföljs.

All relevant information och allt relevant material skickades till deltagarna en vecka innan mötet ägde rum. Länken för att få tillgång till det virtuella rummet genom Zoom, Microsoft Teams och Skype skickades några dagar i förväg.

Diskussionens innehåll

Efter registreringsfasen inleddes mötet med ett välkomnande till alla deltagare och den efterföljande presentationen av WIFI-projektet, dess mål och de planerade aktiviteterna, med fokus på IO1 Studiecirklar. Därefter gick diskussionsledaren vidare till presentationen av dagordningen och de specifika målen och de förväntade resultaten av det första mötet, däribland riktlinjer för gruppen. Sedan gick ordet över till gästerna och varje deltagare presenterade sig själv, delade med sig av information om sina egna intressen och erfarenheter av funktionell analfabetism, samt sina förväntningar på studiecirkelarna. I allmänhet hade ingen av deltagarna någonsin ingått i en studiecirkel tidigare, men alla var väldigt nyfikna på den här metoden och såg den som en möjlighet att på ett tvärgående sätt diskutera vissa inslag i den kritiska debatten som kan uppstå när man pratar om kompetenser, samt att konfrontera institutionella organ ifråga om hur de förhåller sig till problem som uppstår i vardagslivets didaktik. Det råder ingen tvekan om att en av gruppens styrkor var deras olika, men väldigt sammankopplade bakgrunder och personliga erfarenheter.

I det första mötets andra del presenterades ”kompetenskartan”, identifierad av AEFA och RECTEC, som föreslogs för att utvärdera och följa en persons kompetensutveckling under inläringen eller arbetsupplevelsen. Därefter diskuterades den europeiska referensramen för nyckelkompetenser. Ingen av deltagarna kände till AEFA:s och RECTEC:s kompetenskartan, medan många av dem redan var bekanta med den europeiska referensramen för nyckelkompetenser som de också använde i sin dagliga verksamhet. Vissa olika verktyg och metoder för certifieringen av kompetenser diskuterades och föreslogs av deltagare, såsom:

- [Programmet för den internationella bedömningen av vuxnas kompetenser](#) (PIAAC) utvecklat av OCSE, som samlar information om läs- och skrivkunnet, räkneförmåga och problemlösningsförmåga i teknologirika miljöer bland vuxenbefolkningen (i åldrarna 16–65);
- Projektet [“Språk för arbete”](#) (LfW), som stödjer språkinläring runtom i Europa;
- Arbetet som har gjorts på det här området av [CPIA Monza e Brianza](#) gällande utvecklingen av yrkeskompetenser för vuxna, som också kopplades till manuella aktiviteter (aktiviteter som inte kan utföras utan någon grad av mänsklig interaktion eller inblandning).

I mötets sista del bedömde, diskuterade och definierade deltagarna de mest relevanta kompetenserna som målgruppen behöver för att förbättra läs- och skrivkunnigheten och för att få tillgång till en certifierad utbildning eller sysselsättning via seminarierna, utifrån deras egna yrkeserfarenheter.

Deltagarna blev ombudda att fylla i enkäten "Definition of skills to be studied" (Definition av färdigheter som ska studeras"), som skapades i Microsoft Forms utifrån mallen "Definition av färdigheter" i syfte att 1) identifiera kompetensnivån hos en genomsnittlig analfabet inom varje kompetensområde; 2) identifiera hur stor betydelse de identifierade färdigheterna har för anställning och 3) definiera de färdigheter som det är mest relevant att bedöma (Bilaga 1).

Före och efter genomförandet diskuterades undersökningens mål och syften, samt aspekter relaterade till dess struktur. Svaren som angavs i enkäten ogiltigförklarades av följande aspekter:

- a) svårigheten med att identifiera den allmänna kompetensnivån hos en vuxen analfabet utan ett specifikt sammanhang i åtanke. En sådan utvärdering borde vara knuten till ett sammanhang;
- b) användningen av begreppet "genomsnittlig analfabet", vilket upphäver skillnader mellan varje individ;
- c) många av de kompetenser som identifierades i undersökningen är för generella för att kunna förstås och utvärderas, indikatorer och förklaringar saknas;
- d) Indikatorerna ("låg, medelhög eller hög kompetensnivå") är alltför föråldrade och avslöjar en värdebedömning;
- e) i undersökningens andra avsnitt specificeras inte typen av jobb, vilket gör det svårt att besvara frågan, eftersom att olika typer av kompetens förväntas för olika typer av jobb eller yrkeskurser;
- f) en tydlig och gemensam definition av "funktionell analfabetism" saknades.

Mötet avslutades med identifieringen av vissa kompetensområden som anses vara relevanta när det kommer till utvärderingen av funktionella analfabeter och med en kort presentation av innehållet i det andra mötet.

IO1 Resultat av det första mötet: Definition av de målinriktade färdigheterna

I enlighet med nationella rapporter definierades de färdigheter som det är mest relevant att bedöma och de som kommer att tjäna målgruppen för att utvecklas i litteracitet (förmågan att läsa och skriva) och för att få tillgång till en certifierad utbildning eller sysselsättning genom seminarierna. Deltagarna blev ombudda att fylla i enkäten "Definition of skills to be studied" (Definition av färdigheter som ska studeras"), som skapades i Microsoft Forms utifrån mallen "Definition av färdigheter" i syfte att 1) identifiera kompetensnivån hos en genomsnittlig analfabet inom varje kompetensområde; 2) identifiera hur stor betydelse de identifierade färdigheterna har för sysselsättning och 3) definiera de färdigheter som det är mest relevant att bedöma.

Det största problemet med det här avsnittet var den generiska (allmänna) användningen av begreppet "genomsnittlig analfabet", och därför enades gruppen om att överväga färdigheter med hänvisning till "funktionell analfabet", som krävs av projektet. Dessutom komplicerades bedömningen av det faktum att vissa kompetensområden inte hade något samband med funktionell analfabetism, vilket deltagarna också kommenterade. Vissa av de här kompetenserna är inte specifikt anknutna till området för funktionell analfabetism. En funktionell analfabet har oftast låg kompetens i att tolka och manipulera komplex information, men detta är inte nödvändigtvis relaterat till mellanmännsliga (sociala) färdigheter eller att hantera och lära sig saker som inte involverar indirekt informationsmanipulering.

Dessutom identifierades vissa användbara riktlinjer för administreringen av den slutgiltiga bedömningsmatrisen: a) identifiera ett tydligt mål för bedömningen; b) förmedla bedömningsmatrisen till utbildare och externa observatörer, som kommer att fylla i den utifrån gruppens komposition och de genomförda aktiviteterna, men överväg att skapa en förenklad självbedömningsenkät för elever också för att kunna jämföra handledarens och elevens uppfattning; c) överväg att administrera bedömningsmatrisen både i början och slutet av seminarierna/utbildningsaktiviteterna.

Slutligen ombads deltagarna att definiera de viktigaste kompetenserna för anställningsbarhet i ett senare skede, beroende på typen av sysselsättning/utbildning som individen önskar få tillgång till.

Nationella rapporter fastslår att en genomsnittlig analfabet inte har några kompetenser (nivå 1) inom följande kompetensområden:

1. Kommunikation
  - a. Använda skriftlig kommunikation
2. Europeiska referensramen för nyckelkompetenser
  - a. Läs- och skrivförmåga

I genomsnitt har en genomsnittlig analfabet en låg kompetensnivå (nivå 2) inom följande kompetensområden:

1. Organisering
  - a. Ta hänsyn till regler
  - b. Mobilisera matematiska resurser
2. Kommunikation
  - a. Hantera information
  - b. Använda digitala resurser
3. Tänka och resonera för att agera
  - a. Hantera information
  - b. Reaktion på det oväntade
4. Personlig utveckling
  - a. Skapa sin karriärmöjlighet
  - b. Uppdatera sina kunskaper och inlärningsmetoder
5. Europeiska referensramen för nyckelkompetenser
  - a. Språkfärdigheter
  - b. Matematiska, vetenskapliga, teknologiska och tekniska färdigheter
  - c. Digital kompetens
  - d. Entreprenöriella färdigheter

I genomsnitt har en funktionell analfabet en genomsnittlig kompetensnivå (nivå 3) inom följande kompetensområden:

1. Organisering
  - a. Organisera sin egen verksamhet
2. Kommunikation
  - a. Använda muntlig kommunikation
  - b. Använda skriftlig kommunikation
  - c. Använda digitala resurser
3. Tänka och resonera för att agera
  - a. Ta hänsyn till sociala normer
  - b. Reaktion på det oväntade
4. Europeiska referensramen för nyckelkompetenser
  - a. Personliga färdigheter, sociala färdigheter och inlärningsförmåga
  - b. Medborgarskapsfärdigheter
  - c. Kulturell medvetenhet

I genomsnitt har en funktionell analfabet en god kompetensnivå (nivå 4) inom följande kompetensområden:

1. Organisering
  - a. Arbeta i ett lag
2. Kommunikation
  - a. Använda muntlig kommunikation

I genomsnitt ansågs följande kompetenser ha genomsnittlig betydelse (nivå 3) för anställningsbarhet:

1. Organisering
  - a. Mobilisera matematiska resurser
2. Kommunikation
  - a. Använda skriftlig kommunikation
  - b. Använda digitala resurser
3. Personlig utveckling

- a. Uppdatera sina kunskaper och inlärningsmetoder
4. Europeiska referensramen för nyckelkompetenser
    - a. Läs- och skrivförmåga
    - b. Matematiska, vetenskapliga, teknologiska och tekniska färdigheter
    - c. Digital kompetens
    - d. Entreprenöriella färdigheter
    - e. Kulturell medvetenhet

I genomsnitt ansågs följande kompetenser ha en relativt hög betydelse (nivå 4) för anställningsbarhet:

1. Organisering
  - a. Organisera sin egen verksamhet
  - b. Ta hänsyn till regler och bestämmelser
  - c. Arbeta i ett lag
2. Kommunikation
  - a. Ta hänsyn till sociala normer
3. Tänka och resonera för att agera
  - a. Hantera information
  - b. Reaktion på det oväntade
4. Personlig utveckling
  - a. Skapa sin karriärmöjlighet
5. Europeiska referensramen för nyckelkompetenser
  - a. Språkfärdigheter
  - b. Personliga färdigheter, sociala färdigheter och inlärningsförmåga
  - c. Medborgarskapsfärdigheter

I genomsnitt ansågs följande kompetenser ha en hög grad av relevans (nivå 5):

1. Kommunikation
  - a. Använda muntlig kommunikation

När man parar ihop de två föregående tabellerna framkommer det att alla kompetenser är lika

relevanta både för sysselsättning och förbättrad läs- och skrivkunnighet för ”funktionella analfabeter”. Medan vi försökte identifiera de **färdigheter som målgruppen allra främst behöver förbättra**, enades deltagarna om vissa viktiga kompetenser som målgruppen saknar eller som de har på en låg nivå.

En kompetens att framhäva är ”informationshanteringsförmåga”. Även inom den europeiska referensramen för nyckelkompetenser var de mest framträdande kompetenserna **”läs- och skrivkunnighet, digitala färdigheter, personligt socialt lärande, kommunikation, tänkande och resonerande samt informationshanteringsförmåga.”**

För **kommunikation** till exempel, enades deltagarna om det faktum att det går bra för målgruppen att kommunicera i vardagslivet, såsom det sociala livet är reglerat. Däremot, när det kommer till att skriva, är deras kommunikationsförmågor väldigt begränsade. För **kommunikation** är det viktigt eftersom att det utgör grunden för att förstå och genomföra de uppgifter som krävs (t.ex. skriva ett CV eller ett mejl, läsa instruktionen för de uppgifter som krävs).

Gällande **digitalisering** så har alla smarta telefoner, men det betyder inte att de har en hög nivå av digital kompetens. Den här gruppen av människor upplevde det som svårt att hantera sina vanliga administrativa förehavanden eller att fylla i formulär till offentliga myndigheter (t.ex. betala sina skatter eller räkningar eller förvalta sina bankkonton). Det här är problematiskt sett i förhållande till Sverige, Spanien, Frankrike, Italien och Österrike eftersom att allting är digitaliserat.

Beträffande deras förmåga att **tänka och resonera**, nämnde deltagarna att problemet när de arbetar med analfabeter är att det alltid borde finnas någon som verifierar att de här personerna fick/förstod informationen som krävdes eller inte. En av deltagarna nämnde till och med att ”ibland när du försöker förmedla viss information till dem, är de som barn”. Det här gäller särskilt för obildade (i bemärkelsen icke läs- och skrivkunniga) immigranter som oftast saknar förmågan att följa enkla instruktioner. Alltså är deras reaktion på oväntade händelser eller saker svår.

För **karriärmöjligheter och personligt socialt lärande** är det däremot inte en av de mest utmanande sakerna; det finns en rad olika system som hjälper människor med deras karriärmöjligheter. Vad

målgruppen kan behöva i det här avseendet är att veta vilken typ av utbildning de behöver och platsen där den tillhandahålls. Detta innebär att de helt enkelt behöver vägledning i den här frågan.

Det allra viktigaste problemet som framhövdes i den här delen var det **språkliga problemet**. Den här målgruppen – oavsett om det handlar om immigranter, svenskar, italienare, fransoser, spanjorer eller österrikare – har ett språkligt problem (mätt i förhållande till deras modersmål) när det kommer till att läsa och skriva. Det här är det mest problematiska området eftersom att det orsakar ett allvarligt **kommunikationsproblem** som hindrar dem från att integreras på arbetsmarknaden.

Från arbetsgivarens sida är den allra viktigaste kompetensen för alla arbetstagare kommunikation, följt av förmågan att tänka och resonera. Därefter kommer vikten av digital kompetens.

Det har särskilt framhållits även under diskussionerna att läs- och skrivkunnighet, för att förstå enkla instruktioner och fylla i formulär, tillsammans med digital kompetens är en nödvändighet för alla för att klara sig yrkesmässigt.

Enligt uppgifterna är den färdighet som yrkesverksamma personer anser är allra viktig i förhållande till anställningsbarhet att kunna **arbeta i en grupp**, medan förmågan att organisera sin verksamhet är den minst viktiga färdigheten.

Nedan bryter vi ner de allra viktigaste kompetenserna och färdigheterna i förhållande till anställningsbarhet i de fem block som framkommer i enkäten utifrån de insamlade svaren:

- 1) Organisering → arbeta i en grupp
- 2) Kommunikation → använda skriftlig kommunikation
- 3) Tänka och resonera för att agera → hantera information
- 4) Personlig → skapa sina karriärmöjligheter
- 5) Den europeiska referensramen för nyckelkompetenser → läs- och skrivkunnighet

Resultaten som presenteras är anpassade till det som har diskuterats och nämnts av deltagarna under studiecirkeln (Bilaga 2).

2.3.2 Det andra mötet

Mål: Utveckling av det senaste inom analfabetism och behovsanalys.

Förväntade resultat: färdigställd mall för behovsanalys

Organisering inför mötet

Organiseringen av det andra mötet innefattade förberedelsen av informationsmaterial för att stödja studiecirkeln samt konsultationen om och studerandet av allt relevant material rörande det senaste inom analfabetism och funktionell analfabetism på nationell nivå.

Innan det andra mötet ägde rum skickades ett förberedande paket till bekräftade deltagare. Paketet innehöll:

- a) mötets dagordning;
- b) deltagarnas att göra-lista;
- c) relevant material och dokument som behövde diskuteras under det andra mötet (däribland ”mallen för det senaste inom analfabetism och behovsanalys”;
- d) lista över deltagare.

Innan evenemanget ägde rum förbereddes en PowerPoint-presentation för att underlätta vägledningen av diskussionen och för att säkerställa att dagordningen efterföljs. Dessutom skapades två dokument som delades via Google Drive för att underlätta idékläckning.

All relevant information och allt relevant material skickades till deltagarna några dagar innan mötet ägde rum, tillsammans med länken för att få tillgång till det virtuella rummet genom Zoom, Microsoft Teams och Skype.

Diskussionens innehåll

Efter registreringsfasen inleddes mötet med ett välkomnande till alla deltagare och den efterföljande presentationen av resultaten som uppnåddes under det första mötet. Därefter presenterade diskussionsledaren dagordningen och särskilda mål och förväntade resultat av det andra mötet, som var tänkt att diskutera och utveckla det senaste inom analfabetism på nationell

nivå och att presentera en behovsanalys på territoriell och regional nivå, i enlighet med varje deltagares erfarenheter och ställning inom området. Dock fokuserade diskussionen huvudsakligen på identifieringen av verktyg och metodologier som är användbara för att ta itu med funktionell analfabetism samt på de största problemen med att identifiera målgruppen och på de vanligaste missförstånden som kan uppstå när man diskuterar det här fenomenet.

Först enades deltagarna om att använda följande gemensamma definition av "funktionell analfabetism": *"En person är/är inte funktionellt läs- och skrivkunnig som kan/inte kan engagera sig i alla de aktiviteter i vilka läs- och skrivkunnighet krävs för att hans eller hennes grupp och gemenskap ska fungera effektivt samt för att göra det möjligt för honom eller henne att fortsätta använda läsande, skrivande och beräkning för sin egen och gemenskapens utveckling."* (Definition som ursprungligen godkändes 1978 på UNESCO:s generalkonferens och som fortfarande används idag). Den här definitionen fokuserar på tre dimensioner: a) läsning; b) läs- och skrivkunnighet; c) räkneförmåga, som också är indikatorer som används i PIAAC-OCSE-undersökningen ("Programmet för den internationella undersökningen av vuxnas färdigheter") som utförs av ISFOL på nationell nivå, nu INAPP (det nationella institutet för analysen av allmänna riktlinjer). Den här undersökningen är det främsta verktyget för insamling av uppgifter på nationell nivå.

För det andra enades deltagarna om att funktionell analfabetism är ett aktuellt problem som kräver mer uppmärksamhet, framförallt på nivån för provinsiella center för vuxenutbildning (CPIA) (som bara erbjuder kurser i läs- och skrivkunnighet), men det största problemet med funktionell analfabetism är att den ofta är tyst, vilket innebär att det är väldigt svårt att identifiera och rikta sig direkt till personer som är "funktionella analfabeter", liksom att identifiera gemensamma egenskaper bland dem. Därför föreslog deltagarna att det är bättre att inte rikta sig till dem direkt, utan att hitta strategier för att identifiera funktionella analfabeter bland andra grupper genom en screeningundersökning (såsom arbetslösa personer som är registrerade på arbetsförmedlingar och/eller elever vid provinsiella center för vuxenutbildning). Identifieringen av deltagare till framtida seminarier är den viktigaste, liksom den svåraste dimensionen att ta itu med, och kräver ytterligare diskussion och reflektion. Den mest logiska lösningen skulle vara att hitta indikatorer utifrån de seminarier som kommer att utvecklas och differentieras för varje specifik kompetens, beroende på typen av aktivitet (dvs. specifik för personer som behöver utveckla sin läs- och

skrivkunnighet; för räkneförmåga osv.).

För det tredje finns det i allmänhet inte någon stark koppling mellan funktionell analfabetism och arbetslöshet, vilket är ett starkt antagande av projektet som behöver revideras eller stödjas bättre av uppgifter.

Mötet avslutades med en allmän reflektion över det andra mötets syften och mål och en kort presentation av innehållet i det tredje mötet.

IO1 Resultat av det andra mötet: Det senaste inom analfabetism och behovsanalys

Nationella rapporter presenterar situationer av analfabetism och funktionell analfabetism i partnerlandet (globalt perspektiv) - antal och territoriella (regionala) skillnader.

Konsekvenserna av analfabetism som presenteras i **Italiens nationella rapport**: Världsdeklarationen om utbildning för alla (Jomtien, 1990) fastslår att utbildning börjar vid födseln och fortsätter genom hela livet. Följaktligen är de sociala konsekvenserna av analfabetism närvarande genom hela livscykeln. Under tidig barndom kan effekterna av analfabetism ses inom familjeenheten och den primära socialiseringsprocessen. Senare, i vuxenlivet, påverkar analfabetism en individs sociala ställning, inkomst och kulturellt kapital.

Analfabetism och livet: Vuxen analfabetism ökar den nuvarande och framtida socioekonomiska sårbarheten, och är en viktig faktor för reproduktionen av sådan sårbarhet genom barn, ärvd från generation till generation. Dess effekt är synlig genom hela livet. Medan behoven och kraven på utbildning kan variera under en livstid, försvinner de aldrig. Detta borde tas i åtanke vid studerandet av möjliga förebyggande och skadebegränsande insatser för en viss befolkningsgrupp. Följande avsnitt ger en detaljerad beskrivning av de främsta konsekvenserna av analfabetism under de olika faserna i livet, både för analfabeter och för deras barn.

Vuxen analfabetism under förskoleåldern: Den senaste forskningen inom psykologi, näringslära och neurovetenskap antyder att de första fem åren i livet är avgörande för utvecklingen av intelligens, personlighet och socialt beteende. Det är under den här perioden som miljontals celler föds, växer och kopplas samman. När den här processen av tillväxt, utveckling och hopkoppling inte sker ändamålsenligt påverkas barnets utveckling negativt (UNESCO. 2004). Dålig utbildning under tidig barndom äventyrar den synaptiska processen, utvecklingen av högre hjärnfunktioner och inläringen av språk, kommunikationskoder och social och emotionell utveckling, bland andra faktorer. Om barn saknar informerade och stimulerade familjer, gemenskaper, hälsovård och utbildning, bland andra miljöfaktorer under den här fasen av deras utveckling, saknar de inte bara viktiga utvecklingsmöjligheter utan riskerar också permanenta utvecklingskador.

Vuxen analfabetism under skolåren: Skolåren är avgörande, för de tillhandahåller grundläggande social interaktion och möjliggör förvärvandet av värderingar, vanor och kunskap som skapar en känsla av tillhörighet och samhällsgemenskap. När föräldrar har låga förväntningar och när deltagandet i deras barns skolgång är lågt, är det större sannolikhet att de barnen presterar dåligt, har låga betyg, går om årskurser och till och med hoppar av formell utbildning. Dessutom driver ekonomisk nödvändighet fattiga ungdomar till att hoppa av skolan i stora antal, eftersom att de måste hjälpa till att försörja sina familjer, och de tvingas acceptera mediokra, lågkvalitativa jobb. Därmed är deras inkomst låg, inte bara på grund av typen av jobb som de utför, utan också för att de saknar formella anställningskontrakt. Föräldrars engagemang och inblandning är därför avgörande under en persons skolgång. Om ungdomar inte lär sig uppskatta det intellektuella och ekonomiska värdet av utbildning är de mer benägna att lämna utbildningssystemet. Föräldrar måste spela en nyckelroll. De måste använda sina egna erfarenheter och sitt utbildningsmässiga kapital för att hjälpa sina barn att förstå vikten av utbildning, och de måste se till att deras barn prioriterar utbildning framför jobb, eftersom att analfabetism ökar risken snarare än minskar den.

Det borde noteras att kopplingen mellan tillgång till utbildning och social härkomst antyder att möjligheter till välbefinnande som är tillgängligt för dagens ungdomar har, i stor utsträckning, redan bestämts av de ojämlikheter som den tidigare generationen har lidit av. Analfabetism i vuxenlivet Vuxna analfabeter ställs inför allvarliga anställningsproblem på grund av deras låga kunskaps- och expertisnivå. Det här kan förklaras av en brist på formell skolgång, orsakad antingen av ett tidigt avhopp från skolan för att inträda på arbetsmarknaden eller avsaknaden av förmågan att läsa och skriva över tid. Dessutom har analfabeter dålig kännedom om sina rättigheter och plikter, och kan därför vara benägna att acceptera lågkvalitativa anställningskontrakt. Det här ökar sannolikheten för att bli kvar i fattigdom. Genomförandet av tolv års skolundervisning (dvs. avsluta en gymnasieutbildning) skapar 80 procents chans att tjäna en inkomst som är tillräckligt hög för att undkomma fattigdom.

Kvinnlig analfabetism under tiden som småbarnsförälder: Uppgifter visar att moderskap har ett starkt samband med den huvudsakliga aktiviteten som utförs av kvinnor i hushållet. Unga mödrar är mycket mindre benägna att slutföra sin skolgång. Samtidigt som detta verkar bekräfta uppfattningen att barnuppfostran inte är förenligt med formell skolgång, borde inte reproduktion tolkas som en

orsak till avhopp från skolan. Tidigt avhopp kan faktiskt föregå reproduktion, och är antagligen en av dess orsaker. Många unga kvinnor som avbryter sin skolgång på grund av moderskap lämnar slutligen skolsystemet helt och hållet, med en bristfällig utbildning som leder till otrygg eller inaktiv sysselsättningsstatus. Vad gäller kopplingen mellan moderskap och ekonomisk aktivitet under de olika faserna i livet, är sannolikheten för att mödrar kommer in på arbetsmarknaden i allmänhet låg. Mödrar till två eller fler barn upplever att deras chanser till deltagande på arbetsmarknaden plötsligt minskar, och att deras roll i hemmet blir dominerande. Ytterligare en fördel med litteracitetsprogram (program som främjar läs- och skrivkunnighet) – och en som är särskilt betydelsefull för kvinnor – är självbestämmanderätten att delta, individuellt eller gemensamt, i en mängd olika aktiviteter i hemmet, på arbetsplatsen och i gemenskapen, bland andra ställen. Den här självbestämmanderätten kan förstås både från en konstruktivistisk ståndpunkt, som en inlärningserfarenhet, och från ett socioekonomiskt perspektiv. Nya studier har gett upphov till empiristiska bevis som tyder på att undervisning i läs- och skrivkunnighet höjer nivån av självbestämmande markant när den genomförs i en fördelaktig miljö. Dessutom är självbestämmande, förstått som förvärvandet av livskunskaper, i sig självt en viktig drivkraft för att delta i litteracitetsprogram.

Sociala konsekvenser av analfabetism Analfabeter ställs inför större hinder i fråga om social integration, inte bara på en personlig nivå (svårigheter med social inkludering, otrygga jobb, många sjukdomsfall osv.), utan också inom familjen (barns näring, hygien, hälsa och skolgång bland annat) och på samhällsnivå (lägre produktivitet, höga sjuk- och hälsovårdskostnader).

Presentation av Sveriges definition av funktionell analfabetism

Den internationella undersökningen av vuxnas färdigheter (PIAAC) ger en bild av vuxnas färdigheter i tre nyckelkompetenser för informationsbehandling:

- Läs- och skrivkunnighet – förmågan att förstå och reagera på lämpligt sätt på skrivna texter;
- Räkneförmåga – förmågan att använda numeriska och matematiska koncept;
- Problemlösning i teknologirika miljöer – kapaciteten att få åtkomst till, tolka och analysera information som har hittats, omvandlats och förmedlats i digitala miljöer.

Definitionen av ”funktionell analfabetism” – baserad på UNESCO – hänvisar till en persons kapacitet att engagera sig i alla dagliga och professionella aktiviteter i vilka läs- och skrivkunnighet är en förutsättning för att hans/hennes grupp och gemenskap ska fungera effektivt, och också för att göra det möjligt för honom/henne att fortsätta använda läsande, skrivande och beräknande för sin egen och gemenskapens utveckling.

Således följer nedan en lista över människor som har svårigheter med att använda litteracitet i sina vardagsliv:

- Personer med sociala/funktionella problem (t.ex. dyslexi)
- Migranter som kommer utan någon utbildningsbakgrund (obildade migranter är främst kvinnor från landsbygden),
- Socialt missgynnade samhällsskikt som gick i skolan men inte förvärvade tillräckliga kunskaper
- Personer med psykologiska funktionsnedsättningar

Det är också värt att nämna att utbildning, generellt sett, är obligatoriskt upp till årskurs 9. Dock kan vissa elever slutföra årskurs 9 utan att ha förvärvat de nödvändiga färdigheterna.

Då återstår två huvudsakliga kategorier av vuxna funktionella analfabeter i Sverige: immigranter – som också kan sakna läs- och skrivförmåga helt och hållet – och infödda funktionella analfabeter.

Utifrån informationen och definitionen som anges ovan, identifierade deltagarna de främsta egenskaperna hos vuxna funktionella analfabeter i Sverige. Först och främst enades deltagarna om det faktum att det inte finns några betydande skillnader mellan andelen vuxna funktionella analfabeter bland de olika regionerna. Detta beror på två faktum: för det första, när immigranter anländer till Sverige fördelas de lika över hela Sverige i bemärkelsen att svenska kommuner tar emot lika stora andelar immigranter.

Den andra orsaken bakom bristen på omfattande statistisk variation bland regionerna är att människor med funktionsnedsättningar (en stor andel av våra infödda funktionella analfabeter) också är representerade regionalt utan stora skillnader från en region till en annan och kommunerna

tillhandahåller nästan samma mått av stöd till den här befolkningsgruppen runtom i hela Sverige.

Deltagare har nämnt att **infödda funktionella analfabeter** oftast kommer från familjer med låg utbildningsbakgrund, i synnerhet om de också är personer med speciella behov (t.ex. ADHD, dyslexi osv.). Dessa två hinder tillhör de främsta orsakerna till analfabetism bland infödda. Det här leder till långtidsarbetslöshet. Detta beror huvudsakligen på deras avsaknad av kommunikationsfärdigheter och deras bristfälliga förmåga att tänka och resonera. Det här, tillsammans med deras familjers låga utbildningsbakgrund, gör det svårt för dem att utnyttja sin läs- och skrivkunighet både i vardagslivet och i yrkeslivet.

För den **andra huvudkategorin** finns det immigranter som är totala analfabeter, i den bemärkelsen att de inte ens har grundläggande läs- och skrivförmåga på sitt modersmål. Deltagare har visat att trots att den här gruppen av analfabeter varken kan läsa eller skriva, så har de god kompetens i företagsledning. Detta kan verka märkligt men det blev logiskt när deltagarna förklarade att de immigranterna var entreprenörer i sina hemländer. Så, när de här människorna kommer till Sverige vet de hur de ska skapa och bedriva sina egna affärsverksamheter. De arbetar inom tjänstesektorn (restauranger, butiker osv.).

Under diskussionen nämnde också en av deltagarna information om immigranternas geografiska mobilitet och sade att de oftast försöker flytta till större städer eftersom att de där har bättre chanser att hitta ett jobb (framförallt ett sådant som inte kräver kunskaper i det svenska språket). Dessutom beror den här mobiliteten på det faktum att de föredrar att leva **närmare sina gemenskaper** eftersom att de ger varandra stort stöd. Till exempel finns det många förskolor för barn med gemensamma bakgrunder, såsom de som pratar arabiska. Vissa av dessa skolor är offentliga medan andra är privata.

En nyckelaspekt lyftes fram av nästan alla deltagarna och diskuterades under en lång tid under mötet: **majoriteten av immigranter som saknar läs- och skrivförmåga är kvinnor.**

Det här beror på det faktum att i vissa av deras ursprungsländer ägnas mer uppmärksamhet åt männens utbildning. Dessa kvinnor kommer oftast från mindre utvecklade länder och de har olika

åldrar.

Deltagare har nämnt att dessa obildade kvinnor var hemmafruar i sina hemländer, vilket gör det svårt för dem att ha disciplinen och att föreställa sig själva engagerade i ett arbete. Därmed saknar de oftast förmågan att kommunicera, resonera och tänka som behövs i alla typer av arbetsmiljöer.

Till exempel är **Strängnäs** en industristad i Sverige där det är möjligt för människor att hitta jobb­möjligheter, även de med låg utbildningsbakgrund. Dock finns det många immigrantkvinnor med låg utbildningsbakgrund som inte har ett jobb. Orsaken till detta klargjordes av en av deltagarna: de saknar disciplin. Det är inte svårt för dessa kvinnor att bli entreprenörer i en sådan stad, men däremot förstår de inte organiseringen av arbete.

En av deltagarna nämnde också att det är vanligt att se att obildade immigrantkvinnor föder många barn som ett sätt att undkomma arbete. Deras enda sätt att undvika att arbeta och att få betalt (mammaledighet) är att bli gravida. Att sakna läs- och skrivförmåga hindrar dem också från att hantera de enklaste sakerna i sina liv, framförallt att de lever i Sverige som är ett digitaliserat samhälle.

När deltagarna fick frågan om **orsakerna bakom problemen med läs- och skrivsvårigheter**, nämnde de att immigranter vanligtvis har begränsad tillgång till utbildning i sina hemländer. Detta gäller särskilt för flickor, men ibland saknar även pojkar tillgång till utbildning på grund på politisk instabilitet eller någon annan typ av instabilitet. Under sådana omständigheter är utbildning vanligtvis inte familjens första prioritet; de försöker hellre tillgodose deras barns grundläggande behov för att överleva.

För kvinnor är den främsta orsaken att de inte är vana vid att arbeta. Så att gå utanför hemmet kan vara skrämmande för dem.

När deltagarna blev direkt tillfrågade om vuxna funktionella analfabeter så pratade de om infödda med särskilda behov. För den här kategorin har den svenska regeringen och kommunerna tydliga riktlinjer och stödjer dem i funktionshindret eller den sociala dysfunktionen. När dessa vuxna

diagnostiseras sent i livet har de låga chanser att förbättra sina färdigheter. Därmed blir det svårt att integrera dem på arbetsmarknaden.

De allra flesta deltagarna enades om det faktum att det finns ett system för personer med speciella behov för att hantera deras problem. Det kan finnas vissa områden som behöver förbättras i det här systemet, men det existerar åtminstone. Så, de anser att WIFI-projektet borde fokusera på immigranter, framförallt på kvinnor. De nämnde att det här är ett område med stor utvecklingspotential.

De nämnde också ytterligare anledningar till varför framförallt obildade immigrantkvinnor behöver hjälp. Deltagarna anser att de är de mest sårbara eftersom att, som tidigare har nämnts, de inte bara har en låg utbildningsbakgrund, utan de har inte heller någon arbetslivserfarenhet. Därför är det väldigt svårt för dem att integreras på arbetsmarknaden och i samhället.

Till **följd** av en sådan situation blir ibland sådana kvinnor offer eftersom att de inte kan bli självständiga. Så de förlitar sig oftast på mannen att hantera deras finansiella spörsmål. Till exempel kan de inte gå till banken för att hämta ut de överförda pengarna från den sociala välfärden. Det här exemplet gavs av en av deltagarna som nämnde att dessa kvinnor inte kan använda kreditkortet, så maken kan misshandla dem och i vissa fall blir han sedan spelberoende. Då tar maken pengarna och lämnar familjen. Tydligt händer det här ofta. Det är därför som deltagarna enades om att dessa kvinnor är i störst behov av hjälp från WIFI-projektet.

För **åtgärderna som har vidtagits för att hantera utmaningar med analfabetism i Sverige**, konstaterade en av deltagarna: "I Sverige har vi "skolplikt", analfabeter som kommer till Sverige måste gå i skolan." Det här innebär att alla som kommer till Sverige måste delta på kurser eller gå i skolan. Det här är också nödvändigt eftersom att alla borde ha åtminstone en gymnasieexamen för att hitta ett jobb.

Mer specifikt finns det tre huvudsakliga politiska reformer i Sverige för att främja läs- och skrivkunnighet. För det första finns **Second Chance School (SCS)** som skapades för 60 år sedan. Den här utbildningsreformen erbjuder personer som inte hade möjlighet att slutföra sin utbildning att gå i

eftermiddagsskola. Det här är en av de största politiska reformerna i det här avseendet.

En annan likande reform är den **liberala vuxenutbildningen** där personer kan delta på korta kurser, och stegvis förvärvar de kunskaperna som krävs för att få en gymnasieexamen som i SCS. Den största skillnaden är att liberal vuxenutbildning är snabbare än SCS. Dessutom, beträffande den liberala vuxenutbildningen, kan personen själv välja ämne.

Dessa två initiativ utvecklades för svenskar. Därefter, under 1980-talet, utvecklades ett **snabbspår för flyktingar**. Detta gör det möjligt för en person att få ett studiebevis inom sitt expertområde efter att ha slutfört särskilda kurser som krävs för att han/hon ska förvärva de nödvändiga kompletterande färdigheterna. Så, i början gör personerna som är ansvariga för initiativet en bedömning av flyktingens färdigheter, och sedan hjälper de honom/henne att förvärva de kunskaper som han/hon saknar, och det sista steget är att förse honom/henne med ett studiebevis inom hans/hennes expertområde så att han/hon kan inträda på arbetsmarknaden.

För **personer med funktionsnedsättningar**, som nämndes tidigare, finns det många åtgärder som vidtas för dem. Till exempel underlättar de deras integration i samma klassrum som deras kamrater som inte har någon form av särskilda behov. Så, deltagarna enades om att det finns en stor känsla av inkludering inom det här området.

De nämnde också att utbildningsinstitutioner vanligtvis bedömer deras behov och resurser för att skicka in dem till den svenska regeringen. Sedan, ju fler elever med särskilda behov som de har, desto mer finansiering får de. Alltså får skolor i elitområden mindre finansiering från den svenska regeringen.

Gällande **enheterna som tillhandahåller stöd till dessa målgrupper**, pratade deltagarna om den roll som kommuner spelar i SCS eftersom att det är deras ansvar. Gällande snabbspåret kan ansvaret ligga hos regeringen eller icke-statliga organ. Det skulle också kunna förvaltas av det rekryteringsföretag som tillhandahåller den här typen av utbildning med en blandning av teoretiska och praktiska komponenter.

För obildade immigrantkvinnor är de flesta organisationer som fokuserar på deras problem icke-statliga organisationer eller föreningar, som exempelvis Folkuniversitetet (FU).

För att integrera dessa kvinnor på arbetsmarknaden har det tagits flera initiativ i ett försök att lära dem att använda nya metoder. Till exempel finns det ett nytt projekt i Uppsala för att lära dem genom digitala verktyg att använda bilder och andra visuella metoder. Dock har alla projekt hittills misslyckats med att uppnå sina mål.

Dessutom finns det en annan institution som spelar en roll i detta, nämligen svenska kyrkan. Som exempel på utbildningsinstitutioner som spelar en roll i att bemyndiga analfabeter finns studiefrämjandet, SENSUS, Hermonds och Komvux. Vi får inte heller glömma rollen som spelas av den offentliga arbetsförmedlingen i Sverige. Gällande kommuner, så har varje kommun minst ett program som stödjer analfabeter.

Frankrikes nationella rapport presenterade orsaker till analfabetism och identifiering av egenskaper hos målgruppen: orsaker till analfabetism som lades fram av studiecirkelarna och genom nationell forskning. Diskussionen framhävde att de flesta människor som lider av analfabetism har fått lära sig att läsa och skriva i skolan. Därmed har de lämnat skolsystemet med lite eller ingen grundläggande kunskap på grund av sociala, familjerelaterade eller funktionella skäl, och har inte kunnat använda den här kunskapen och/eller har aldrig utvecklat eller bibehållit ett intresse för lärande.

Tre typer av orsaker framhålls av yrkesverksamma personer för att förklara analfabetism: personliga orsaker, skolans misslyckande och den sociokulturella miljön.

Personliga svårigheter som kan förklara misslyckandet med skollärandet:

- Personer som har haft en förkortad eller problematisk skolgång (olyckor, familjedrama, sjukdomar, migration, brottslighet)
- De personer som har allmänna inlärningssvårigheter, inte bara med att läsa och skriva, utan också med själva inläringen (psykologiska och kulturella problem, minnesproblem, rigiditet (oböjlighet), intellektuella begränsningar osv.)

- De personer som har särskilda svårigheter med att lära sig att läsa och skriva (sensoriskt handikapp, neurotisk konflikt, funktionell analfabetism eller dyslexi, mental utveckling, dålig behärskning av språket, dåligt ordförråd och uttryckssätt, förvirring av ljud, associerade språkstörningar osv.)

Skolan och dess undervisningsmetoder: de senare sitter ofta på de anklagades bänk. Hur annars kan vi förklara att vuxna inte har tagit med sig någonting från deras tio år av att ha gått i skolan?

Att glömma, övervikten av bilder, en familjs användning av skrivande som är långt ifrån den användning och typ av skrift som värderas av skolan samt en yrkessituation där skrivande existerar i ett stereotyp register ligger också till grund för analfabetism.

Studiecirkeldeltagarnas erfarenheter och återkoppling, tillsammans med vår forskning, tillåter oss att identifiera en mångfald av orsaker som ofta kombineras med varandra:

- En smärtsam skolbakgrund, fall av brytningar, familjemässiga, yrkesmässiga eller sociala svårigheter, arbetssituationer där användningen av skrift inte behövs.
- Ett urholkande av grundläggande färdigheter när de inte används eller utövas, funktionsnedsättningar, dyslexi, hälsoproblem osv.
- Bakgrund av migration och krig, flyktingar eller migranter utan grundläggande skolutbildning

Att vidta åtgärder mot analfabetism innebär att göra det möjligt för alla att lära sig eller lära om den här funktionella basen, den här grundläggande förmågan att läsa, skriva och räkna, dessa grundläggande färdigheter som behövs för att utföra enkla handlingar i vardagslivet, att vara mer självstyrande i sitt familjeliv, yrkesliv och medborgarliv.

Föreställningen om analfabetism, direkt kopplat till samhällsförändringar och dess sociala, kulturella och ekonomiska krav, är i ständig utveckling i ett samhälle där kraven ökar.

Konsekvenser som framhävdes är:

- Utvecklingen av låg självkänsla
- Svårigheter med att kommunicera, uttrycka sig själv, utbyta information
- Svårigheter med att använda varor och tjänster, med att få tillgång till hälso- och sjukvård, bostad osv.
- Svårigheter med att få tillgång till information, med att förvärva ny kunskap
- Svårigheter med att få tillgång till sysselsättning, med att hantera förändringar i företaget
- Svårigheter med att delta i samhälls- och kulturlivet

Utbildare påpekade att funktionella analfabeter var mindre motiverade och uttröttade under utbildningstillfällena. De har ofta en dålig självbild med en stark känsla av rädsla/misslyckade och föredrar att inte försöka genomföra de föreslagna aktiviteterna. Den här målgruppen är också känd för att skapa kompenserande strategier, vilket gör det svårt att först diagnostisera analfabetismen. Dessutom har analfabeter ofta flera andra "tillhörande" problem såsom personlig mobilitet, beroende av andra, funktionsnedsättningar, psykologiska problem osv. Utbildarna uttryckte också oro över längden och typen av utbildning som föreslås för en sådan lågutbildad allmänhet.

Nationella/regionala riktlinjer som syftar till att förbättra läs- och skrivkunnigheten

I Frankrike finns det ett nationellt organ för kampen mot analfabetism som kallas "Agence Nationale de Lutte contre l'Illettrisme" (ANLCI). Det skapades år 2000 som en offentlig intressegrupp med syftet att förena och optimera resurserna från staten, lokala myndigheter, företag och civilsamhället i kampen mot analfabetism. Inom den här ramen mobiliserar och arbetar ANLCI med och för de som agerar på institutionell nivå och inom området att förebygga och bekämpa analfabetism. Dess roll är att definiera prioriteringar för åtgärder och att påskynda deras implementering: mäta analfabetism, utveckla och sprida en gemensam referensram och främja och samordna projekt. Den här strävan efter att klargöra och organisera medföljs av en metod som främjar och sprider god praxis för att påskynda överföringen av erfarenheter och att underlätta spelarnas kompetensutveckling. Eftersom att kampen mot analfabetism är ett delat ansvar (fransk arbetslag, art. L6111-2), förlitar sig ANLCI på implementeringen av regionala planer på att göra partnerskapen mellan staten, lokala myndigheter,

civilsamhället och företag som bidrar till att förebygga och förhindra analfabetism mer synliga.

ANLCI är en nationell organisation men är ändå närvarande i alla franska regioner med tydliga regionala uppdrag. För att implementera de prioriteringar som har beslutats av generalförsamlingen för den interministeriella allmänna intressegruppen (GIP) som utgör den, och dess åtgärder på lokal nivå, förlitar sig ANLCI på regionala representanter för förebyggandet av och kampen mot analfabetism, som är utsedda av de regionala prefekterna.

I vår region (AURA) har den regionala representanten, ANLCI:s korrespondent i Auvergne-Rhône-Alpes, varit placerad vid generalsekretariatet för regionala frågor (SGAR) sedan 2009. Hennes uppdrag är att säkerställa att frågan om analfabetism tas i beaktande i regionen, tillsammans med institutionella partners och aktörer inom området. Representantens roll består också av att leda och samordna initiativ, förena aktörer kring gemensamma projekt och stödja implementeringen av ANLCI:s prioriteringar i regionen, framförallt de otaliga ramverksavtal och nationella konventioner som ANLCI har undertecknat.

Den här representanten gör upp den regionala planen för förebyggandet av och kampen mot analfabetism och säkerställer att dess implementering övervakas. I regionen Auvergne-Rhône-Alpes skapades den här planen, precis som den föregående, genom möten med flertalet aktörer och partners, framförallt i regionen.

För det praktiska genomförandet av åtgärder runtom i regionen förlitar sig det regionala uppdraget på resurscentren för analfabetism (CRI), av vilka det finns 8 i regionen Auvergne-Rhône-Alpes. Dessa nationella åtgärder styrs av en statlig intressentkommitté, som utgörs av de decentraliserade (fördelade) tjänsterna från staten, regionrådet, de interregionala direktoratet (DIRPJJ) samt tjänsterna kopplade till militärtjänsten och Via Compétences.

Deras uppdrag är som följer:

- Att tillhandahålla information och dokumentation om språkkunskaper och analfabetism;
- Att öka medvetenheten och professionalisera aktörerna i territorierna;

- Att ge råd och stöd för att bistå projekt och institutionella aktörer;
- Att övervaka och utveckla expertis i relation till regionala och nationella riktlinjer.

Organisationer och enheter som stödjer analfabeter

Den huvudsakliga organisationen som stödjer analfabeter är ANLCI. (www.anlci.gouv.fr). Agence Nationale de Lutte contre l'Illettrisme" (ANLCI) skapades år 2000 som en offentlig intressegrupp med syftet att förena och optimera resurserna från staten, lokala myndigheter, företag och civilsamhället i kampen mot analfabetism. Inom den här ramen mobiliserar och arbetar ANLCI med och för de som agerar på institutionell nivå och inom området att förebygga och bekämpa analfabetism. Dess roll är att definiera prioriteringar för åtgärder och att påskynda deras implementering: mäta analfabetism, utveckla och sprida en gemensam referensram samt främja och samordna projekt.

Den här strävan efter att klargöra och organisera medföljs av en strävan efter att främja och sprida god praxis för att påskynda överföringen av erfarenheter och att underlätta spelarnas kompetensutveckling.

ANLCI förlitar sig på implementeringen av regionala planer på att göra partnerskapen mellan staten, lokala myndigheter, civilsamhället och företag som bidrar till att förebygga och minska analfabetism mer synliga. För att främja dess insatser på lokal nivå förlitar sig ANLCI på regionala insatsstyrkor för förebyggandet av och kampen mot analfabetism som har utsetts av de regionala prefekterna.

Inom yrkes- och vuxenutbildningar finns det många organisationer som arbetar med analfabetism, inkluderingen av icke infödda talare och kompetensbedömning. På resurscentret Osengo finns också de utbildningarna och möjligheterna.

Utbildarna i studiecirkeln framhävde också förekomsten av en ny plattform som har utvecklats av staten i samarbete med andra organisationer: Diagoriente. Den här plattformen syftade ursprungligen till att definiera och bedöma ungdomars kompetenser, men är nu öppen även för vuxna. Det krävs viss grundläggande läs- och skrivförmåga för att kunna använda plattformen, men den skapar möjligheter för målgruppen att definiera och framhäva sina befintliga färdigheter.

Spaniens nationella rapport presenterade orsaker till analfabetism och identifiering av egenskaper hos målgruppen. Deltagarnas erfarenheter av analfabetism var väldigt olika: anställda på arbetsförmedlingen uppgav kategoriskt att de inte kände till några analfabeter i Spanien, bortsett från personer påverkade av den digitala klyftan som inte kunde utföra något pappersarbete digitalt. Däremot var de som kom från det sociala området väldigt vana vid att handskas med den här profilen, vare sig det är med migranter eller med unga spanjorer som hoppade av skolan mycket tidigt. Det verkar finnas en klyfta mellan de som tar steget att vända sig till den offentliga arbetsförmedlingen och de som inte gör det. Det verkar som att analfabeter ibland ägnar hela sina liv åt att dölja det faktum att de är analfabeter; de upplever det som alltför svårt att erkänna, vilket leder till att de inte vänder sig till officiella organisationer som kan hjälpa dem att lösa det här problemet. Trots detta drogs följande slutsatser:

- I Spanien är majoriteten av den icke läs- och skrivkunniga befolkningen äldre och därför inte längre i arbetsför ålder, men den äldre generationen som inte hade möjlighet att gå i skolan.
- Bland den arbetsföra befolkningen är funktionell analfabetism vanligast, dvs. det finns personer som kan läsa och skriva, men på en grundläggande nivå, och som har problem med, till exempel, att förstå ett kontrakt, fylla i en jobb- eller en bankansökan, förstå instruktioner eller genomföra någon typ av administrativ uppgift. Profilen är varierad, med en majoritet av migranter som kom till landet utan att kunna tala, läsa eller skriva spanska. Andelen tidiga avhopp från skolan spelar en viktig roll: trots att andelen tidiga skolavhopp i Spanien har minskat med 13 procentenheter sedan 2011, så låg den fortfarande på 13,3 procent i slutet av 2021.
- Det finns en annan form av analfabetism, digital analfabetism, som framförallt påverkar personer över 55, obildade och inaktiva, enligt det nationella institutet för statistik.
- Funktionell analfabetism och tidiga avhopp från skolan är mer förekommande i familjer med färre resurser, där ungdomar lämnar skolan tidigare för att börja arbeta, samt i migrantfamiljer, som vi redan har nämnt, och i befolkningsgrupper såsom romerna, där det inte bara är en socioekonomisk fråga utan även en kulturell sådan, framförallt vad gäller kvinnor. En annan grupp som har framhävts av deltagarna i studiecirkelarna är intagna på fängelser.

Nationell/regional politik som syftar till att förbättra läs- och skrivkunnigheten

Utbildningspersonal framhävde som någonting negativt att Spanien har haft väldigt många utbildningslagar under 40 år av demokrati. Det har funnits 8: LGE, LOECE, LODE, LOGSE, LOPEG, LOCE, LOE, LOMCE och den nuvarande, LOMLOE, som godkändes 2021.

Deltagarna anser att bristen på en stabil utbildningslag har haft en negativ påverkan på kvaliteten på utbildningen i landet. Bristen på en stabil utbildningslag har förhindrat extremt viktiga överenskommelser om läroplaner, såsom förvärvandet av nyckelkompetenser. Dessutom, eftersom att Spanien är ett decentraliserat land, fördelas också utbildningskompetenser. Staten är ansvarig, bland annat, för den allmänna organiseringen av utbildningssystemet, den allmänna planeringen av utbildning och fastställandet av den lägsta utbildningsstandarden. De självstyrande regionerna, å andra sidan, ansvarar för utvecklingen av lagstiftningen för statliga bestämmelser och för de icke-grundläggande delarna eller aspekterna av utbildningssystemet, de verkställande och administrativa befogenheterna att förvalta utbildningssystemet inom sitt eget territorium och specificeringen av läroplanen för deras territoriella kompetensområde på grundval av den lägsta undervisningsstandarden som har fastställts för hela Spanien.

Under finanskrisen 2008, när många ungdomar som hade hoppat av skolan i förtid för att arbeta i byggbranschen blev arbetslösa och blev en del av den så kallade "ni-ni-generationen" (ungdomar som varken studerar eller arbetar) under läsåret 2011/2012, lanserade de självstyrande regionerna "Second Chance Grants" (andra chansen-bidrag) med syftet att, som namnet antyder, ge en andra chans till studenter i åldrarna 18-24 som hoppade av skolan, och därmed ge dem möjligheten att fullfölja sin utbildning och skapa bättre förutsättningar för att hitta ett jobb.

I kontrast är vidareutbildning för vuxna strukturerad i flera åtgärder för att täcka in elevernas olika behov, i enlighet med deras tidigare utbildning eller den kunskap och de mål som de hoppas uppnå:

- Utbildningsplan för grundutbildning: riktar sig till personer med läs- och skrivsvårigheter eller förståelse- och uttryckssvårigheter som önskar få den utbildning som krävs för att få behörighet till obligatorisk sekundärutbildning (ESO) för vuxna och därmed få motsvarande

kvalifikationer.

- Utbildningsplan för icke-formell utbildning i vilken inget examensbevis erhålls:
  - Förberedelse för provet för att erhålla ESO-examensbeviset för personer över 18 år
  - Förberedelse för provet för studentexamen (Bachillerato) för personer över 20 år
  - Studiestöd och handledning för att följa den blandade inlärningsmodaliteten i sekundärutbildning för vuxna.
  - Främjande av aktivt medborgarskap: erbjuder utbildning i ett brett spektrum av aspekter, såsom de som anknyter till grundläggande användning av ett främmande språk eller informations- och kommunikationsteknik (ICT), samt främjandet av entreprenörskultur eller interkulturalitet (mötet mellan personer från skilda kulturer). Det erbjuds på utbildningscenter och inom sektorer för vidareutbildning (CEPER och SEPER).
  - Sekundärutbildning för vuxna (ESPA) och studentexamen (BTOPA): anpassad till vuxenbefolkningens intressen och behov.

Å andra sidan återställer LOMLOE diversifieringsprogrammen för läroplanen i ESO för att anpassa sig till elever med svårigheter och för att göra det möjligt för dem att erhålla examensbeviset. Elevgrupper minskas, läroplanen modifieras och en mer individanpassad utbildning erbjuds.

Organisationer och enheter som stödjer analfabeter

Varken deltagarna eller forskningsresultaten har gett några resultat i det här avseendet. Inga organisationer i Spanien som ägnar sig uteslutande åt att stödja analfabeter har hittats. Endast en marockansk förening hittades, men den lade ner sin verksamhet för några år sedan.

Utöver offentliga förvaltningar eller vuxenutbildningscenter, kan vi prata om initiativ utvecklade av samhällsorganisationer som lanserar stöd- och utbildningsprogram specifikt utformade och riktade till grupper som riskerar social exkludering, men inte uteslutande till analfabeter.

Nuvarande initiativ, utbildningar och annan verksamhet som stödjer analfabeter

Utöver utbildningsplanerna för grundutbildning och andra utbildningsprogram riktade till den vuxna befolkningen som redan har nämnts, kan vi i det här avsnittet lyfta fram utbildningen av fångar i Spanien, som sträcker sig från grund- och gymnasieutbildning – obligatorisk i landet för alla under 16 år – till universitetsutbildning, yrkesutbildning och andra typer av utbildningar.

För att intagna på fängelser ska få tillgång till utbildning finns det två möjligheter: den första är att utbildning erbjuds i själva fängelset, antingen i biblioteket eller i klassrum som tillhandahålls för detta ändamål; den andra är att tillåta intagna att lämna fängelset genom en programmerad frigivning, eller när de befinner sig i en öppen regim.

Österrikes nationella rapport fokuserade på **huvudorsakerna till analfabetism, orsaker och vad som för närvarande görs** för att ta itu med problemet. De huvudsakliga målgrupperna av analfabeter och/eller funktionella analfabeter är främst personer med invandrar- och flyktingbakgrund (ibland på grund av låg eller ingen utbildning, eller på grund av modersmålets egenheter och alfabet). Äldre människor i Österrike har också hävdats vara funktionella analfabeter eftersom att utbildning för några decennier sedan inte var obligatorisk, och inte heller så strikt granskad. Därför var tidiga avhopp från skolan ett vanligt fenomen, framförallt på landsbygden, vilket resulterade i att människor inte fortsatte sin utbildning. Inte heller var de intresserade av att läsa eller skriva tillsammans, vilket medförde att de är funktionella analfabeter i en högre ålder. Dessutom nämnde några av lärarna att kognitiva utmaningar också är en vanlig orsak till analfabetism bland österrikiska ungdomar. Till exempel är dyslexi mycket vanligt, och i många fall är inte lärare beredda på att arbeta med dyslektiska elever, så de bestämmer i varje enskilt fall hur de ska gå vidare, utan att ha en övergripande strategi.

Enheter som tillhandahåller stöd till analfabeter/funktionella analfabeter, samt vilka utbildnings- och sysselsättningsmöjligheter som finns för dem. För närvarande är den huvudsakliga utbildningen för vuxna för vidare vuxenutbildning de grundutbildningskurser som finansieras av regeringen, men som implementeras av olika civilsamhällesorganisationer och utbildningsenheter. På väldigt lokal nivå finns det också några små initiativ som anordnas av lokala föreningar eller icke-statliga organisationer (NGOs), som syftar till att stödja migranter och flyktingar som inte talar tyska och som inte kan läsa eller skriva på tyska. Dock är de här initiativen sporadiska och obeständiga, beroende på de resurser

som finns tillgängliga för de icke-statliga organisationerna, eftersom att de ofta görs på frivillig basis. Majoriteten av de lärare som för närvarande undervisar i tyska som främmande språk identifierade att det just nu finns ett starkt behov av grundutbildningskurser, men dessa verkar inte vara i fokus för statlig finansiering, och inte heller intresset för implementering av lokala icke-statliga organisationer. De har hävdade att många enheter tillhandahöll grundläggande utbildning mellan åren 2015 och 2017, eftersom att ett stort antal flyktingar anlände till Österrike från Afghanistan och Syrien under den här tiden. Efter 2017, däremot, har utbudet av sådana kurser minskat drastiskt, samtidigt som det fortfarande finns en stor efterfrågan på den typen av utbildning. Några av de främsta enheterna som tillhandahåller grundutbildningskurser är Volkshochschule (<https://www.vhs.at/de>), BFI (<https://www.bfi.tirol>), och WIFI (<https://www.wifiwien.at>).

Dessutom stödjer den offentliga arbetsförmedlingen (AMS) även personer som söker jobb. AMS tillhandahåller eller hjälper också människor att hitta möjligheter till vidareutbildning om sådana behövs, beroende på varje individs behov och kompetens.

När det gäller **möjligheter till vidareutbildning och sysselsättning** är grundläggande läs- och skrivkunighet och räkneförmåga ett måste för att varje individ ska kunna fungera i samhället och kunna hitta sysselsättning eller vidareutbildning. Även för en lärlingsutbildning krävs grundläggande läs- och skrivkunighet, även om det bara är för att förstå de införda skydds- och säkerhetsåtgärderna.

Gällande säkerhetsföreskrifter på arbetsplatsen är det också viktigt att tänka på personernas kulturella bakgrund, eftersom att de har märkt att säkerhetsåtgärder uppfattas och vidtas på olika sätt av personer med olika kulturell bakgrund. Dessutom är en grundläggande förståelse för enkla instruktioner och att kunna läsa vissa regler också viktigt. Därtill är förmågan att kunna fylla i formulär och skriva CV:n också viktiga färdigheter för att hitta sysselsättning.

Under mötet har det också diskuterats vilka som är **de bästa sätten för att stödja eller inleda** utbildningsprocessen för analfabeter/funktionella analfabeter, och majoriteten av deltagarna nämnde att mycket visuellt och akustiskt material är till stor hjälp, framförallt om människor inte riktigt förstår alfabetet. Dessutom är det viktigt för inlärningsprocessen att ha många skensituationer

FIGHT AGAINST
ILLITERACY

(simuleringar) eller situationsspel, där människor kan vara aktiva och engagera sig.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

2.3.3 Det tredje mötet

Ämnet för mötet: Lista över utbildningar och arbetsplatser som är lämpliga efter seminarierna

Organisering inför evenemanget

Organiseringen av det tredje mötet innefattade förberedelsen av informationsmaterial för att stödja den sista studiecirkeln samt konsultationen och studerandet av allt relevant material rörande den lokala arbetsmarknaden och identifiering av yrkesområden.

Innan det tredje mötet ägde rum skickades ett förberedande paket till bekräftade deltagare. Paketet innehöll:

- a) mötets dagordning;
- b) deltagarnas att göra-lista;
- c) relevant material och dokument som behövde diskuteras under det tredje mötet (däribland listan över utbildningar och seminarier);
- d) lista över deltagare.

Innan evenemanget ägde rum förbereddes en PowerPoint-presentation för att underlätta vägledningen av diskussionen och för att säkerställa att dagordningen efterföljs.

All relevant information och allt relevant material skickades till deltagarna några dagar innan mötet ägde rum, tillsammans med länken för att få tillgång till det virtuella rummet genom Zoom, Microsoft Teams och Skype

Diskussionens innehåll

Efter registreringsfasen inleddes mötet med ett välkomnande till alla deltagare och den efterföljande presentationen av resultaten som uppnåddes under det andra mötet. Därefter presenterade diskussionsledaren dagordningen och specifika mål och förväntade resultat av det tredje mötet med granskning av och diskussion om den lokala arbetsmarknaden och utveckling av listan över utbildningar och arbetsplatser som är lämpliga efter seminarierna. Diskussionen fokuserade på identifieringen av kriterier för valet av yrkessektorer för målgruppen efter seminarierna, med beaktande av genomförbarhet och motivationsfaktorer för att öka läs- och skrivkunnigheten.

Först enades deltagarna om att den italienska arbetsmarknaden genomgår en återhållsam återhämtning som skulle kunna stödjas av politiska ingripanden i syfte att förbättra effektivitet och konkurrenskraft. Ett omfattande problem som borde vara av största vikt för beslutsfattare är det påfallande dåliga resultatet för Italiens södra regioner. Det här välkända långvariga tillståndet av stagnation, som har förvärrats av ineffektiva institutioner och riktlinjer, utgör en svår belastning för Italiens återhämtning. Nyskapande strukturella riktlinjer som syftar till att skapa en mer konkurrenskraftig företagsmiljö i de södra delarna och att göra privata investeringar mer lönsamma krävs.

Ett annat stort problem är de förbluffande dåliga arbetsmarknadsresultaten för unga italienare, vars deltagande har minskat drastiskt sedan millennieskiftet på grund av ökade svårigheter med att hitta ett jobb. Sådana dåliga resultat står i kontrast till de relativt goda resultaten för äldre personer, vilket åter igen antyder att den italienska ekonomin inte investerar tillräckligt i sina yngre medborgare.

Italiens utbildningsfonder har potentialen att utrusta vuxna med de färdigheter som behövs för att lyckas på arbetsmarknaden och i samhället. Fonder är föreningar som drivs av arbetsmarknadens parter som finansierar personalutbildning med hjälp av resurser som samlas in genom en utbildningsavgift som betalas av arbetsgivare.

För att säkerställa att utbildningsfonderna används mer effektivt ges följande rekommendationer:

- Öka utbildningsdeltagande bland obildade arbetare genom att, till exempel, främja en inlärningskultur, utbilda entreprenörer och få till stånd målriktade initiativ för att säkerställa att utbildning når missgynnade grupper.
- Anpassa utbildning till kompetenserna och färdigheterna som efterfrågas på arbetsmarknaden genom att, exempelvis, öka arbetsmarknadsparternas engagemang i beslut som påverkar utbildning eller arbetsplatser, och utnyttja kompetensbedömning och föregripande övningar i högre utsträckning.
- Säkerställ att utbildningsfonder får tillräcklig och hållbar finansiering genom att minimera regeringars tillbakadragande för andra ändamål än utbildning.

Effekten av sysselsättning för analfabeter: Anställningsbarhet – konsekvenserna av analfabetism kan förväntas medföra effekter på anställningsbarheten bland den obildade befolkningen – dvs. deras inträde eller icke-inträde på arbetsmarknaden. Arbetslöshetsgraden och andelen anställda personer användes som indikatorer för anställningsbarhet. Hela den arbetsföra befolkningen (WAP) i åldrarna 15–64 togs i beaktande. Andelen anställda personer: delen av befolkningen som beskriver sig själv som anställd, till skillnad från den övergripande arbetsföra befolkningen, som kombinerar den ekonomiskt aktiva befolkningen (EAP) och den inaktiva befolkningen (pensionärer, studenter, kvinnliga husägare, bland andra).

Arbetslöshetsgraden: förhållandet mellan befolkningen i åldrarna 15–64 som under referensperioden inte har ett jobb men som för närvarande är tillgängliga för det eller som söker ett jobb för första gången och den övergripande ekonomiskt aktiva befolkningen (anställda, arbetslösa och personer som söker sina första jobb).

Kvaliteten på anställningen: När de har inträtt på arbetsmarknaden medför begränsningarna som analfabeter ställs inför beträffande läsande, skrivande och beräknande en större sannolikhet för att deras jobb kommer att vara av sämre kvalitet. Inget försök görs här med att definiera begreppet ”sysselsättningskvalitet”. För den här studiens syften användes de indikatorer som brukar tillämpas som referenspunkter för att analysera kvalitet på sysselsättning. Dessa indikatorer är: anställningskontrakt och socialförsäkring.

Anställningskontrakt: den sysselsatta befolkningen kan ha eller har inte tillgång till anställningskontrakt. Mot bakgrund av de använda enkäternas karaktär, användes svaren som respondenterna angav när de tillfrågades om de hade undertecknat ett kontrakt, och det var omöjligt att avgöra huruvida dessa kontrakt var obestämda, muntliga eller skriftliga.

Pensionssystem: Hälso- och pensionsförmåner är förknippade med anställda personers jobbstatus. De är typer av försäkringar som tillhandahåller vissa uppgifter om användningen av anställningskontrakt bland befolkningen. Arbetstagare med kontrakt kan förväntas svara jakande när de får frågan om de bidrar till pensionssystemet. Deltagande i pensionssystemet definieras olika i vart och ett av de tre studerade fallen.

Aktivitetstyp: Typen av aktivitet som en individ utför beror antagligen på hans/hennes färdigheter och förmågor, vilket innebär att jobben som has av analfabeter antagligen skiljer sig från de som has av den läs- och skrivkunniga befolkningen. **Yrkeskategori:** Indelningen av befolkningen i olika kategorier, baserat på typen av arbete. De allmänna kategorierna som används är arbetstagare, arbetsgivare, egenföretagare och hushållsarbetare.

INDIKATORER FÖR SYSSELSÄTTNINGSFORMALITET: Sysselsättningsegenskaper

- Arbetstagare i verksamheter med fler än fem anställda
- Offentliga löntagare
- Privata professionella eller tekniska löntagare i verksamheter med färre än sex anställda
- Privata icke-professionella eller tekniska lönearbetare i verksamheter med fler än fem anställda
- Professionella och tekniska egenföretagare
- Arbetsgivare med färre än sex anställda
- Hushållstjänster
- Professionella och tekniska löntagare med färre än fem anställda
- Icke-professionella eller tekniska egenföretagare

Deltagarna gjorde efterforskningar om tillgängliga arbetsplatser som är lämpliga för målgruppen och om identifiering av kompetenser som efterfrågas. Diskussion och utveckling av listan över lämpliga utbildningar och arbetsplatser med identifiering av kriterier för valet av yrkessektorer för målgruppen efter seminarierna, med beaktande av genomförbarhet och motivationsfaktorer för att öka läs- och skrivkunnigheten, identifiering av ekonomiska sektorer för möjlig sysselsättning och eventuella utbildningar enligt utvalda kriterier, efterforskningar om utbildningar som är lämpliga för målgruppen och tillgängliga på regional/nationell nivå och även distansutbildningar och identifiering av deras behörighetskrav.

Den här delen av studiecirkeln i Sverige var den enklaste och mest rättframma. Deltagarna visste exakt vad som krävs av dem på kort tid. Så, varje deltagare har presenterat och diskuterat, utifrån sitt perspektiv, listan över utbildningar och arbetsplatser som är mest lämpliga för vår målgrupp. De två listorna presenteras i två tabeller i slutet av det här avsnittet.

Deltagarnas val av sektorer (där vår målgrupp kan hitta jobbmöjligheter efter seminarierna) baserades på det faktum att dessa är de sektorer som är mest öppna för vår målgrupp. Alltså har de större chans att hitta ett jobb inom dessa sektorer. Till exempel finns det tre sektorer som har nämnts ofta, nämligen gästfrihetssektorn, byggsektorn (bristen på arbetskraft i den här sektorn uppskattas till omkring 10,000 lediga tjänster) och städsektorn.

Några deltagare nämnde också att det är lämpligt för kvinnor att arbeta som barnvakt eller som lärare eller lärarassistent på förskolor. De här jobben kräver inte den högsta nivån av läs- och skrivkunnighet.

Så, på det hela taget enades deltagarna om det faktum att det är inom tjänstesektorn som det mest sannolikt kommer att finnas jobbmöjligheter för vår målgrupp. En annan orsak till detta är också sektorns behov. Till exempel är den svenska byggsektorn alltid i behov av arbetskraft.

Några av deltagarna nämnde också att för att få någon som helst typ av jobb i Sverige, är det svenska språket alltid ett måste.

Under diskussionen om **tillgängliga utbildningar för målgruppen** för att förenkla deras integrering på den svenska arbetsmarknaden, verkade det som att det finns många alternativ för tjänstesektorn. En av de mest kända utbildningarna i Sverige är mentorskapsprogrammet. Deltagarna nämnde att vår målgrupp ofta skriver in sig på det här programmet. Det här programmet tillhandahålls av kommuner och den offentliga arbetsförmedlingen.

För utbildningarna som tillhandahålls av kommuner, har varje kommun sina egna specialiseringar. Alltså är det svårt att ha upprepningar av specialiseringar bland olika kommuner. För att få tillgång till dessa utbildningar, har en av deltagarna nämnt att allt eleven behöver göra är att söka på internet efter den specialisering som han/hon söker och leta efter den kommun som ligger närmast där de tillhandahåller kurser inom den här specialiseringen. De här kurserna är gratis, framförallt för analfabeter och nyanlända migranter. De behöver bara vara inskrivna på arbetsförmedlingen. Alltså är det enda kravet att eleven måste genomgå en kurs i det svenska språket.

Dessutom ägs många av yrkeshögskolorna av kommuner. Detta faktum framhäver den starka kopplingen mellan vår målgrupp och kommunen eftersom att yrkesutbildning är den mest lämpliga sektorn för dem.

På **arbetsgivarsidan** tillhör många arbetsgivare i de identifierade sektorerna den privata sektorn. Däremot, trots att sysselsättningen i den privata sektorn kan vara begränsad, anställer privata företag relativt stora antal personer från vår målgrupp samtidigt som de får den nödvändiga finansieringen från de statliga myndigheterna.

Som ett exempel på de mest omnämnda yrkesmöjligheterna har deltagarna visat att det är ganska vanligt att personer med låg läs- och skrivkunnighet arbetar som personlig assistent eller undersköterska inom äldreomsorgen. Dessutom arbetar de flesta funktionella analfabeterna med manuell tillverkning. Om individen dessutom har anmält sig på arbetsförmedlingen, ordnar kommunen med ett sommarjobb under tiden som individen väntar på ett fast jobb. De sommarjobben kan till exempel innebära att arbeta i kommunala parker.

Studerandet av den lokala arbetsmarknaden i **Frankrike** och identifieringen av de yrkesområden som behöver fyllas var svårt att genomföra och alla deltagare framhöll att de flesta av dem krävde åtminstone seriösa grundläggande läs- och skrivfärdigheter.

Våra efterforskningar och studiecirkeln framhävde följande yrkesområden och arbetsmarknadsbehov för 2022:

Hälso- och socialtjänsten

Som en sektor med stora spänningar och i behov av arbetskraft, rekryteras ambulansförare, sjuksköterskor och vårdbiträden, barnskötare, underhållsarbetare, AVS, hemtjänstpersonal, förlossningssköterskor, barnpedagoger, förskolelärare, dagispersonal osv. i stor skala.

Industrin

Efterfrågan är stor på svetsare, kvalitetskontrollanter, produktionsagenter, underhållstekniker, industri osv.

Bygg- och anläggningsarbete

Byggsektorn har särskild brist på kvalificerade och erfarna profiler. Starkt påverkad av den sanitära krisen och de påföljande nedstängningarna, vaknar byggsektorn till liv igen och verksamheten återfår sin dynamik. De sökta profilerna är lika mångfaldiga som de är kompletterande: elektriker, murare, målare, rörmokare, geograf, BIM-chef (där BIM står för byggnadsinformationsmodellering) eller till och med arbetsledare.

Hotell- och restaurangbranschen

Upphävandet av hälsorestriktioner förra året åtföljdes av en återupplivande konsumtion bland fransmännen. Detta har lett till en stark återhämtning inom sektorn och höga rekryteringsbehov. Men sedan krisen har sektorn stått inför en allvarlig brist på arbetskraft. Jobberbudanden mångdubblas men kandidaterna är väldigt få.

Transport och logistik

Transport och logistik är en av de mest attraktiva sektorerna i början av 2022. Utsikten för 2022 är positiv, med många företag som avser att anställa runtom i Frankrike. Orderplockare, lagerarbetare, lastbilschaufförer och truckförare är alla mycket eftertraktade yrken.

Bank, försäkring och finans, IT och digital teknologi

Kriterierna för valet av ett faktiskt yrkesområde efter seminarierna har starka kopplingar till de utvecklade och eftersökta färdigheterna men också till tillgängligheten på jobberbudanden. De målinriktade sektorerna borde främst förlita sig på icke-skriftliga arbeten med en låg nivå av läsbehov och framförallt fokusera på tvärgående färdigheter och mellanmännsliga (sociala) färdigheter som analfabeter kan anpassa och hantera snabbare och lättare. Sedan, när de väl är i arbetstillstånd, kan de lära sig skrivefärdigheter i konkreta tillämpningar och i bekanta miljöer.

Som betonades i enkätundersökningen beträffande de förväntade färdigheterna för inkludering på arbetet, angav deltagarna att det framförallt är organisatoriska färdigheter snarare än skrivförmåga som är viktigast. Så, den största faktorn att bedöma för inkludering på arbetet är tvärgående färdigheter som gör det möjligt för en person att integreras på arbetsmarknaden. Trots att

skrivförmåga är nödvändigt borde största fokus ligga på användningen av tvärgående färdigheter såväl som skrivförmåga, men den senare behöver bara vara på en låg nivå.

De viktigaste färdigheterna är:

- Organisera sin verksamhet
- Hälso- och social tjänsten, för dess anknytning till människor och ett allmänt större behov av tvärgående kompetenser.
- Industrin, eftersom att det oftast inte krävs några läs- och skrivfärdigheter. Däremot krävs ofta en yrkesnivå eller en certifiering.
- Bygg- och anläggningsarbeten, som anställd icke-yrkesarbetare
- Hotell- och restaurangbranschen, med specifika arbetsuppgifter kopplade till mänsklig kontakt eller icke-administrativa frågor.
- Transport och logistik, utan krav på körkort
- Trädgårdsarbete, eftersom att inga läs- och skrivförmågor krävs
- Jordbruk, eftersom att det finns en stor brist på arbetskraft.

Inom alla dessa områden skulle de inriktade områdena vara i form av arbete som inte innefattar att läsa eller skriva, eller som implementeras genom att arbeta i par. Några av utbildarna framhävde också att analfabeter lätt kan följa en fastställd rutin med formulär, till exempel att de känner till innehållet och kan fylla i dem utan att känna till det faktiska innehållet.

Alla yrkesutbildningar som är inriktade på de ovannämnda yrkena är lämpliga för målgruppen.

För att uppgradera grundläggande kompetenser föreslår de flesta utbildningscentren på regional och lokal nivå CLÉA-utbildning; CléA-certifieringen. Uppskattad i ett yrkessammanhang är stiftelsen föremål för en CléA-certifiering, som finns listad i den specifika katalogen, vars referenssystem specificerar de målinriktade kunskaperna och färdigheterna samt villkoren för att utvärdera de förvärvade färdigheterna, och som gör det möjligt att ta hänsyn till sektorns särdrag (se referenssystemet).

Ytterligare ett digitalt CléA-certifikat har skapats för ”användningen av fullgoda digitala informations- och kommunikationstekniker”.

Den gemensamma grunden för kunskap och yrkeskunskaper utgörs av alla kunskaper och färdigheter som är användbara att bemästra för att få behörighet till yrkesutbildning och för att främja yrkesmässig integrering, samt för samhälls-, medborgar- och kulturlivet.

Efterforskningar om tillgängliga arbetsplatser som är lämpliga för målgrupperna och identifiering av nödvändiga kompetenser (databaser över arbetsförmedlingar och jobbcener kan användas).

Kompetenserna som krävs för att påbörja en utbildning är:

- Förmågan att kommunicera på franska
- Användningen av grundläggande regler för beräkning och matematiskt resonemang
- Användningen av vanliga digitala informations- och kommunikationstekniker”.
- Förmågan att arbeta i en grupp
- Förmågan att arbeta självständigt
- Förmågan att lära sig genom hela livet
- Bemästrande av gester och kroppsspråk, respekt för grundläggande hälso-, säkerhets- och miljöregler

Utöver dessa grundläggande kompetenser behöver även yrkeskompetenser utvecklas. Arbetsplatser som är lämpliga för målgruppen finns placerade inom följande sektorer:

- Hälso- och socialtjänsten
- Industrin
- Bygg- och anläggningsarbete
- Hotell- och restaurangbranschen
- Transport och logistik
- Trädgårdsarbete
- Jordbruk

Den **spanska** arbetsmarknaden kännetecknas av hög arbetslöshet och en hög grad av visstidsanställning. För att sätta detta i sitt sammanhang är det viktigt att först presentera vissa statistiska uppgifter:

- I Spanien ligger arbetslösheten på 14,1 procent (12,7 procent för män, 15,6 procent för kvinnor).
- I Andalusien ligger arbetslösheten på 21,6 procent
- I Malaga ligger arbetslösheten på 19,08 procent
- Omkring 62 procent av personer i åldrarna 15–64 i Spanien har ett betalt arbete, vilket är under OECD:s sysselsättningsgenomsnitt på 68 procent

Verkligheten är den att turistsektorn är den viktigaste motorn i den spanska ekonomin, och att den har drabbats hårt under covid-19-krisen. Men på senare tid har det funnits ett viktigt engagemang för sektorn för förnybar energi, med tanke på landets klimategenskaper, och som också är nära anknutet till infrastruktursektorn, såsom vindkrafts- och solcellsparker.

Enligt den statliga arbetsmarknadsrapporten från 2021, och när det gäller ekonomiska sektorer, är ungefär 75 procent av arbetarna sysselsatta i tjänstesektorn, medan uppskattningsvis 14 procent arbetar inom industrin, 7 procent inom byggbranschen och resten inom jordbruket (4 procent).

De statistiska uppgifterna för de ekonomiska sektorerna i Andalusien är som följer: tjänstesektorn sysselsätter 74,1 procent av arbetarna, industrin 9,7 procent, jordbruket 9,5 procent och byggbranschen 6,7 procent.

I Malaga är 79,34 procent sysselsatta inom tjänstesektorn, 8,5 procent inom byggbranschen, 6,33 procent inom jordbruket och 5,52 procent inom industrin.

Enligt samma rapport som vi redan har nämnt, var de flesta kontrakt som skrevs i Andalusien under förra året inom jordbrukssektorn, följt av tjänstesektorn, och långt därefter bygg- och industrisektorerna.

Med beaktande av uppgifterna är de verksamhetssektorer som engagerar de flesta arbetarna i vår målgrupp handel, hotell och catering, bygg, transport och lagring samt tillverkningsindustrin. Mer specifikt är de huvudsakliga jobben som kan tillsättas av personer med låg utbildningsnivå följande: telefonförsäljare, servitörer, säljare, sjukvårdsbiträden eller undersköterskor inom äldreomsorgen (hemtjänst), kockar, jordbruksarbetare, växthusarbetare, plantskolearbetare och trädgårdsarbetare, murare, chaufförer, truckförare, målare, städare, kassörskor och lagerpersonal.

Utöver ovanstående yrkesområden tillade arbetskonsulenterna följande yrken: mekaniker, lagerarbetare, slaktare, fiskhandlare och bagare.

Experter är överens om att det är en nästintill omöjlig uppgift att identifiera urvalskriterier eftersom att kompetenserna som krävs varierar beroende på vilken utbildning du har för avsikt att genomföra och vilket jobb du försöker få. Till exempel, för att arbeta som servitör kan det krävas att du har vissa engelskkunskaper i de mer turistartade områdena, men för att arbeta på lager är detta krav meningslöst, och där kan du istället behöva vara fysiskt vältränad för att klara av tunga lyft.

Alla är överens om att det är viktigt att uppmuntra målgruppen att ta ESO-examen, vilket är ett krav för de allra flesta jobben, även om de riktar sig till okvalificerad personal. Det finns flera alternativ för detta:

- Utbildningsplan för grundutbildning riktad till vuxna med läs-, skriv- eller förståelse- och uttryckssvårigheter, som endast undervisas i klassrumsmiljö.
- Obligatorisk gymnasieutbildning för vuxna (ESPA), som kan genomföras fysiskt (ansikte mot ansikte), digitalt (på distans) eller i blandad form (en kombination av båda).

Någonting som är praktiskt taget väsentligt i nästan alla sektorer är att veta hur man uttrycker sig på spanska, framförallt när det kommer till att tala, och inte så mycket när det kommer till att läsa och skriva ifråga om jobb med låga krav på kvalifikationer. Ett bra alternativ för detta är språkkurserna i spanska som erbjuds av CEPER och SEPER. Dock erbjuds de bara i klassrumsmiljö, men den veckovisa undervisningsbördan är låg.

Kombinationen av teknisk kunskap och tvärgående kompetenser är mycket värdefull, liksom mångsidighet, engagemang och anpassningsförmåga. Några av deltagarna lade också till digital kompetens, om än i sin mest grundläggande form och i lågkvalificerade jobb. De nämnde konkreta exempel från verkligheten, såsom servitörer som måste använda en surfplatta för att skicka beställningen men som inte kan hantera den.

Ett ganska vanligt krav för ett jobb är att ha minst 1 års erfarenhet. Genom yrkeskompetensbevis kan yrkeskvalifikationer ackrediteras i hela landet på två sätt:

- Genom att få ett certifikat via formell utbildning.
- Genom erkännande av arbetslivserfarenhet efter ackreditering av de kompetenser som tillsammans utgör certifikatet.

I Spanien finns det 3 nivåer av yrkeskompetensbevis: för den första nivån finns det inga krav, för den andra krävs ESO-examen och för den tredje krävs studentexamen.

Baserat på statistiska uppgifter och expertutlåtanden är de verksamhetssektorer som engagerar de flesta arbetarna i vår målgrupp handel, hotell och catering, bygg, transport och lagring samt tillverkningsindustrin. Mer specifikt är de huvudsakliga tjänsterna som kan tillsättas av personer med låg utbildningsnivå följande:

- Teleoperatörer
- Servitörer
- Kockar
- Säljare
- Sjukvårdsbiträden
- Undersköterskor inom äldreomsorgen
- Hemhjälpare (vårdarbetare).
- Jordbruks-, växthus-, plantskole- och trädgårdsarbetare
- Murare
- Chaufförer

- Leveransarbetare
- Gaffeltruckförare
- Målare
- Städpersonal
- Kassörer
- Lagerpersonal

Utöver ovanstående yrkesområden tillade arbetskonsulenterna följande yrken: mekaniker, lagerarbetare, slaktare, fiskhandlare och bagare.

När det gäller utbildning för sysselsättning, eftersom att kompetenser är fördelade mellan olika förvaltningar, har vi dels det statliga utbildningsutbudet och dels de autonoma regionernas utbildningsutbud.

När det kommer till Andalusien finns det Virtuella kontoret för yrkesutbildning för sysselsättning, där du kan hitta information om utbildningsåtgärder i regionen som riktar sig till både anställda och arbetslösa, och där du kan konsultera centren och specialiteterna.

Yrkeskategorierna för de här utbildningskurserna är följande: administration och ledning, fysiska aktiviteter och sport, jordbruk, grafisk konst, konst och hantverk, handel och marknadsföring, el och elektronik, energi och vatten samt bygg- och anläggningsteknik.

Dessutom finns flera initiativ som leder till ett yrkesbevis på detta virtuella kontor. Några exempel på utbildningsåtgärder är grundläggande verksamhet i plantskolor och trädgårdsanläggningar samt hygien och hemsjukvård.

Å andra sidan finns det andra typer av initiativ som erbjuds av andra organisationer än offentliga förvaltningar, såsom La Caixa, genom dess stiftelse, som erbjuder Incorpora-programmet, vars syfte är att främja social integration och arbetsintegration av människor som riskerar utanförskap genom utbildning för att stärka kompetens, arbetslivserfarenhet i företag och analys av jobberbjudanden i enlighet med varje persons profil.

Experter är överens om att det är praktiskt taget omöjligt att på ett generellt sätt identifiera de färdigheter som krävs för ett jobb, eftersom att de varierar beroende på vilket jobb du försöker få. Det råder enighet om den stora betydelsen av att ha en gymnasieexamen, kunskaper i det spanska språket, mångsidighet, engagemang och anpassningsförmåga.

SEPE (den offentliga arbetsförmedlingen) har en jobbportal som heter Empléate. Förutom jobberbjudanden finns möjligheten att genomföra ett snabbt test för att upptäcka alternativen som passar din profil.

Andalusien har på sin sida SAE (andalusisk arbetsförmedling), som har sin egen portal med jobberbjudanden, varifrån du kan hantera din efterfrågan på arbetskraft när du är arbetslös.

De huvudsakliga sysselsättningssektorerna och de möjligheter som finns för analfabeter/funktionella analfabeter är sjukvård, industri, gästfrihet, transport och bygg. För att utvecklas i Österrike måste en person vanligtvis genomgå en kvalifikationsutbildning (dessa tillhandahålls antingen av arbetsgivaren i form av lärlingsutbildningar, eller av BFI och WIFI), och därför är vidareutbildning obligatorisk.

Föreslagna tabeller för listan över utbildningar och arbetsplatser presenterades i **IO1 Mötesresultat: Lista över utbildningar och arbetsplatser som är lämpliga efter seminarierna.**

Lista över utbildningar och arbetsplatser som är lämpliga efter seminarierna:

A. Föreslagen tabell för lista över utbildningar:

Yrkessektor	Utbildning
Jordbruksnäring	Utbildning för jordbruksarbetare Specifik utbildning inom jordbruksarbete

FIGHT AGAINST
 ILLITERACY

	<p>Kurs om arbetstagares rättigheter och skyldigheter</p>
<p>Hotelltjänster</p>	<p>Städerskor, utbildning för tvättarbetare</p> <p>Utbildningar i användningen av miljövänliga kemikalier</p>
<p>Tillverkning och bearbetning</p>	<p>Kurser i funktionell italienska för att klara körkortspövet</p> <p>Datortänkande såsom problemlösning, systemutveckling och förståelse för mänskligt beteende</p> <p>Funktionella matematikkunskaper – vuxen</p> <p>Kurs om arbetstagares rättigheter och skyldigheter</p>
<p>Turism</p>	<p>Reseledarutbildning (digital (distans))</p> <p>Kurs om arbetstagares rättigheter och skyldigheter</p>
<p>Personliga tjänster</p>	<p>Personlig assistans</p> <p>Förstå texter och läsare</p> <p>Förståelseutbildning</p>

FIGHT AGAINST
ILLITERACY

	<p>Kurs i digital kompetens</p> <p>Kurs om arbetstagares rättigheter och skyldigheter</p>
Försäljningsverksamhet	<p>Butiksbiträdesutbildning</p> <p>Lagerarbetare, butiksförsäljare, arrangör, kassörer, kundassistentsutbildning</p> <p>Kurs om arbetstagares rättigheter och skyldigheter</p>
Hantverks- och skrädderitjänster	<p>Skräddarassistent, stylist, skräddarutbildning</p> <p>Garderob, etik och estetik, stil- och profilhantering, etikett, protokoll, konstutbildning</p> <p>Kurs om arbetstagares rättigheter och skyldigheter</p>
Skönhetsalongstjänster	<p>Salongsassistenter, kosmetologer, frisörer, skönhetskonsultsutbildning</p> <p>Kurs om arbetstagares rättigheter och skyldigheter</p>

<p>Restauranger och catering</p>	<p>Matsalskötare, kassapersonal, linjekockar, bespisningspersonal, kockar, köksassistent, restaurangchef, rumspigor, pizzabagare, förpackningsarbetare, mångsidig hjälpreda (allt-i- allo), fiskaffärsbiträde, slaktare, bartender, barutbildningar</p> <p>Kurs om arbetstagares rättigheter och skyldigheter</p>
<p>Socialarbete och rådgivning Hälsovård</p>	<p>Egenföretagande för spridningen av entreprenörskulturen</p> <p>Kurs om arbetstagares rättigheter och skyldigheter</p> <p>Hälsovårdsombud, socialtjänstombud</p>

B. Föreslagen tabell för lista över arbetsplatser:

Yrkessektor	Arbetsplats
Jordbruksnäring	Jordbrukare, trädgårdsarkitekt
Hotelltjänster	Lokalvårdare
Tillverkning och bearbetning	Tillverkare, bearbetare Produktion, industri
Turism	Reseledare, turistguide
Personliga tjänster	Personlig assistent, äldreomsorg på äldreboende, äldreomsorg i hemmet, barnvakt Familjelivsassistent
Försäljningsverksamhet	Butiksarbetare Lagerarbetare, butiksförsäljare, arrangör, kassapersonal, kundassistent Handel, försäljning, marknadsföring
Hantverks- och skrädderitjänster	Skräddarassistent, stylist, skräddare

FIGHT AGAINST
 ILLITERACY

	Garderob, etik och estetik, stil- och profilhantering
Skönhetsalongstjänster	Salongsassistenter, kosmetologer, frisörer, skönhetskonsulter
Restauranger och catering	Matsalskötare, kassapersonal, linjekockar, bespisningspersonal, kockar, köksassistent, restaurangchef, rumspigor, pizzabagare, förpackningsarbetare, mångsidig hjälprea (allt-i- allo), fiskaffärsbiträde, slaktare, bartender
Socialarbete och rådgivning Hälsovård	Omvårdnad i statliga och privata företag Hälsovårdsombud, socialtjänstombud Städpersonal Sjukhuspersonal

Slutsatser

Deltagarna presenterade sina slutsatser baserade på deras länders särdrag och de viktigaste färdigheterna som efterfrågas på arbetsmarknaden.

Efter utvecklingen av listan över utbildningar och arbetsplatser som är lämpliga efter seminarierna bekräftade **italienska** deltagare resultaten och slutsatserna av studiecirkeln: sysselsättning och utbildning är två nära sammanflätade teman. Lärande kan lyckas när tvärssektoriella partnerskap skapas. Företag, regeringar och utbildningsinstitutioner borde ingå nära samarbete för att bättre koppla samman utbildning och arbete. Att tillåta företag att fokusera på färdigheterna av störst intresse utarmar inte utbildning, utan det säkerställer att analfabeter kommer att delta på arbetsmarknaden på ett rättvist sätt.

Det var också viktigt att komma överens om vilka färdigheter som skulle utvecklas under projektets seminarier för att hjälpa vår målgrupp att hitta lämpliga jobbopportuniteter. De färdigheter som nämndes oftast är: organisera sin aktivitet, kommunikation, resonemang och tänkande samt digital kompetens.

Deltagarna understryker vikten av att implementera arbetsmarknadsreformer som syftar till att förbättra den totala faktorproduktiviteten, och som stödjer en hållbar återhämtning efter covid-19-krisen, genom dynamiska och flexibla arbetsmarknader. En annan viktig del är att säkerställa att en aktiv arbetsmarknadspolitik erbjuder yrkesutbildning, arbetsomställningsstöd, effektiv inkomsttrygghet och skydd av utsatta grupper i samhället. Rekommendationerna fokuserar på vad som kan göras för att omforma arbetsplatsen för att säkerställa mer inkluderande möjligheter. Yrkesutbildning och seminarier, allt strukturerat i nära samarbete med den offentliga sektorn, är åtgärder som kan bidra till en drastisk minskning av analfabeter som inte är i arbete eller utbildning.

I Italien förväntas dock utbudet av arbetstagare med låga kvalifikationer vara lägre än efterfrågan, medan utbudet av höga kvalifikationer förväntas ligga långt över efterfrågan, vilket eventuellt kan skapa en situation med bristande kompetensförsörjning, men även för analfabetism kan det finnas en plats på arbetsmarknaden.

De **svenska** deltagarna drar slutsatsen att den här studiecirkeln var avgörande för att fastställa tre huvudaspekter som är nödvändiga för att snabbt komma igång med arbetet med WIFI-projektet. Först lyckades diskussionsledaren tillsammans med deltagarna identifiera och enas om en definition av analfabetism och funktionell analfabetism som är lämplig för den svenska kontexten. Den här definitionen, tillsammans med huvudkategorierna av målgruppen, identifierades i denna rapport. I allmänhet var de två huvudsakliga kategorierna av vår målgrupp 1) infödda funktionella analfabeter och 2) icke läs- och skrivkunniga immigranter (framförallt kvinnor). Det är också värt att nämna att deltagarna starkt rekommenderade att WIFI-projektet fokuserar mer på obildade immigrantkvinnor eftersom att det finns många förbättringsområden kopplade till den här målgruppen, och det är de som är i störst behov av egenmakt.

Sedan var det också viktigt att enas om vilka färdigheter som huvudsakligen skulle utvecklas under projektets seminarier för att hjälpa målgruppen att hitta lämpliga jobbmöjligheter. Färdigheterna som nämndes oftast är: Organisera sin verksamhet, kommunikation, resonemang och tänkande samt digital kompetens. En annan färdighet som nämndes av samtliga deltagare som den viktigaste är de språkliga färdigheterna. Den låga nivån av språkfärdighet kan också leda till kommunikationsproblem.

Slutligen, gällande möjligheterna på arbetsmarknaden, är tjänstesektorn det område där vår målgrupp kan hitta stora och lämpliga möjligheter. Även för utbildningsmöjligheterna var det i många fall tydligt att vår målgrupp kommer att behöva delta i yrkesutbildning.

Det har påpekats att läs- och skrivkunnighet, räkneförmåga och digital kompetens är avgörande för att människor ska hitta arbete och fortsätta studera i **Österrike**. Det har hävdats att människor kommer att ha olika behov beroende på deras specifika utbildningsnivå. Men att inte kunna läsa eller skriva, vilket praktiskt taget gör vissa människor till analfabeter på tyska (även om de kan läsa eller skriva på sitt modersmål) är också att ta i beaktande när man tänker på analfabetism.

Det behövs fler kurser och leverantörer för analfabeter/funktionella analfabeter i Österrike; det har identifierats som en brist av alla deltagare, vilket medför att många utbildare måste hantera att ha blandade klasser bestående av människor med hög och låg utbildningsnivå. Därför finns det ett stort

behov av fler utbildningserbjudanden för personer som har svårigheter med grundläggande läs- och skrivkunnighet och räkneförmåga.

I **Frankrike** hade ungefär 16 procent av personer i åldrarna 18–65 som bodde i Frankrike svårigheter inom de grundläggande skrivområdena, och för 11 procent var dessa svårigheter allvarliga. Bland dem som har gått i skolan i Frankrike befinner sig 7 procent i den här situationen och kan därför anses vara analfabeter, jämfört med 9 procent 2004. Personer i åldrarna 18–29 presterar bättre än äldre generationer i läs- och hörförståelse. Arbetande människor är överrepresenterade bland analfabeter (51 procent), medan endast 10 procent är arbetslösa.

Föreställningen om analfabetism, direkt kopplad till samhällsförändringar och dess sociala, kulturella, politiska och ekonomiska krav, utvecklas ständigt i ett samhälle där kraven ökar.

Det finns flera olika orsaker till analfabetism men tre typer av orsaker har framförts av yrkesverksamma personer för att förklara analfabetism: personliga skäl, skolans misslyckande och den sociokulturella miljön.

Konsekvenser som lyftes fram resulterar oftast i olika svårigheter kopplade till självkänsla, sysselsättning, samhällslivet, att få tillgång till information och använda den, skapa en utvecklande karriärmöjlighet och naturligtvis att uttrycka sig.

För att öka läs- och skrivkunnigheten på nationell nivå finns det en organisation i Frankrike som är mycket engagerad i analfabetism och den här målgruppen: Den nationella myndigheten för kampen mot analfabetism, "Agence Nationale de Lutte contre l'Illettrisme" (ANLCI) skapades 2000 som en allmän intressegrupp i syfte att förena och optimera resurserna från staten, lokala myndigheter, företag och civilsamhället i kampen mot analfabetism.

Det finns diverse andra organisationer som stödjer analfabeter i Frankrike, och några av dem är kopplade till den nationella organisationen, men även yrkesutbildningscenter i samtliga av Frankrikes regioner stödjer upptagandet av analfabetism.

När det gäller befintliga initiativ som stöder analfabeter, finns det många kurser i franska för utlänningar som hjälper framförallt icke-modersmålstalare att lära sig det nationella språket och därmed minska deras funktionella analfabetism. Mycket av dessa kursers innehåll skulle kunna användas inom området för analfabetism eftersom att de arbetar mycket med bilder och enkel text. En utbildare lyfte fram webbplatsen "Le point du FLE".

De viktigaste kriterierna för att lyfta fram yrkessektorer eller utbildningssektorer för analfabeter var kopplade till deras kompetens. De målinriktade sektorerna borde främst förlita sig på icke-skriftliga arbeten med en låg grad av läsbehov, och mestadels fokusera på tvärgående färdigheter och mellanmännsliga (sociala) färdigheter som analfabeter kan anta och hantera snabbare och enklare. Sedan, när de väl är i arbetstillstånd, kan de lära sig skrivefärdigheter i konkreta tillämpningar och i bekanta miljöer.

För att förvärva dessa färdigheter finns det traditionella utbildningar i Frankrike. För att uppgradera grundläggande kompetenser föreslår de flesta utbildningscentren på regional och lokal nivå CLÉA-utbildningar och CléA-certifieringen.

Rekommendationer för de färdigheter som ska utvecklas av studiecirkelgruppen:

1. Organisering
  - a. Organisera sin egen verksamhet
  - b. Ta hänsyn till regler och bestämmelser
  - c. Arbeta i ett lag
2. Kommunikation
  - a. Använda verbal kommunikation
  - b. Ta hänsyn till sociala normer
3. Tänka och resonera för att agera
  - a. Hantera information
  - b. Reaktion på det oväntade
4. Personlig utveckling
  - a. Skapa sin karriärmöjlighet

5. Europeiska referensramen för nyckelkompetenser

- a. Språkfärdigheter
- b. Personliga färdigheter, sociala färdigheter och inlärningsförmåga
- c. Medborgarskapsfärdigheter

Rekommendationer för seminarierna:

- Användning av spelpedagogik
- Utbildning på plats, icke-traditionell fysisk (ansikte mot ansikte) undervisning
- Använda plattformen Diagoriente som ett exempel
- Fokusera på ovanstående utbildningar eller yrkessektorer

Studiecirkeldeltagarna framhävde följande arbetsområden (sektorer):

- Hälsa- och social tjänsten, för dess anknytning till människor och ett allmänt större behov av tvärgående kompetenser.
- Industrin, eftersom att det oftast inte krävs några läs- och skrivfärdigheter. Däremot krävs ofta en yrkesnivå eller en certifiering.
- Bygg- och anläggningsarbeten, som anställd icke-yrkesarbetare
- Hotell- och restaurangbranschen, med specifika arbetsuppgifter kopplade till mänsklig kontakt eller icke-administrativa frågor.
- Transport och logistik, utan krav på körkort
- Trädgårdsarbete, eftersom att inga läs- och skrivförmågor krävs
- Jordbruk, eftersom att det finns en stor brist på arbetskraft.

I **Spanien** finns det knappt några analfabeter i ordets klassiska bemärkelse, men det finns funktionell analfabetism, med människor som kan läsa och skriva men på en grundläggande nivå, och som har problem när det kommer till att utföra rutiner som de flesta tycker är relativt enkla, vilket gör det svårt för dem att komma in i arbetslivet. Det är också värt att notera att profilen för funktionella analfabeter kan variera. Den omfattar främst migranter som anländer till landet utan att kunna tala, läsa eller skriva spanska, men även personer födda i Spanien som hoppade av skolan väldigt tidigt.

Det finns också digital analfabetism, som främst drabbar personer över 55 år som är utbildade och inaktiva.

De största utmaningarna kan vara att verkligen ta hänsyn till värdet av användning kontra värdet av utbyte, för att på ett framgångsrikt sätt ta itu med det faktum att kompetenser måste vara tvärgående. Den viktigaste utmaningen, som arbetskonsulenter i Spanien redan står inför, vilket återspeglas i studiecirkeldiskussionerna, är att få personer som anses vara funktionella analfabeter att inse att de är det, att analysera och erkänna sina brister (men också sina utvecklingsmöjligheter) och att vara villiga att genomgå utbildning. Det faktum att de här seminarierna är en del av icke-formell utbildning kan vara ett incitament för många av dem, men för andra kan det vara en börda.

Det är mycket viktigt att utforma seminarier som verkligen återspeglar situationen på arbetsmarknaden i området där de färdigheter som förvärvas verkligen är väldigt praktiska, eftersom att en negativ aspekt av de färdigheter som ofta utvecklas genom utbildning är att de inte stämmer överens med färdigheterna som ska utvecklas på arbetsplatsen. Dessutom, enligt slutsatserna från diskussionerna, borde inte seminarier förlängas i tid, och de borde vara flexibla. Vissa yrkesverksamma personer (de inom anställningsbarhetssektorn snarare än de inom utbildningssektorn) tycker också att det är positivt att ha möjlighet till distansundervisning, men i den typ av fysiska seminarier som föreslås är det inte särskilt meningsfullt.

Kompetenskartan föreslås för att utvärdera och följa en persons kompetensutveckling under inläring eller arbetslivserfarenhet i 4 kluster och 12 färdigheter med 4 nivåer (se bifogad exempelkarta). Bland dessa 12 färdigheter definierade studiecirkeln de som det är mest relevant att bedöma och de som kommer att tjäna målgruppen för att utvecklas i litteracitet (förmågan att läsa och skriva) och för att få tillgång till en certifierad utbildning eller en anställning genom seminarierna (IO3). Sedan sammanfattade partnerskapet undersökningarna och definierade en faktisk litteracitetskarta med de valda klustren och färdigheterna. Cirkeln utvecklade också det senaste inom analfabetism och behoven hos målgruppen i varje land, samt en handbok för utbildare i hur man identifierar ett fall av analfabetism och hur man hanterar den här specifika målgruppen. Relevans och innovation: För utbildarna som deltar i studiecirkeln handlar det om att skapa mening för de genomförda inlärningsaktiviteterna och för den medförande kunskapen. Utbildaren föreslår verktyg

och metoder som uppmuntrar överföringen av begrepp, insatser/åtgärder (i bemärkelsen handling i en situation), resultat och deras effektivitet i nya situationer så att det finns ett uppenbarande, ett bevis på kompetens. Partnerskapet byggde vidare på befintliga metoder och tog dem ett steg längre i och med att deltagarna i studiecirkeln kunde komplettera varandra, och föreslog nya tillvägagångssätt gällande deras erfarenhet och expertis inom olika områden.

Effekt och överförbarhet: Definitionen av bedömda färdigheter och aktiviteter skapar en lämplig utvecklingsmöjlighet, en användbar kompetenskarta, deras bedömningsmetoder och de verktyg som har använts. Det här är ett verkligt pedagogiskt intresse för lärare och handledare som arbetar inom området för analfabetism och det kan användas vid alla lokala och nationella institutioner. En kompetenskarta inom det här området utvecklades av deltagarna och de olika EU-länderna – Italien, Sverige, Frankrike och Spanien – vilket gav upphov till det relevanta verktyget. Studiecirkeln utvecklar också teoretiska och praktiska riktlinjer för analfabetism i varje partnerland och säkerställer bästa möjliga genomslagskraft och överförbarhet. Resultatet ledde, redan under studiecirkeln, till ökad medvetenhet hos alla som är i kontakt med ämnet, bland partners och deras anställda men även hos de personer som deltog i studiecirkeln.

Bilaga 1

WIFI-projektets Definition av de målinriktade färdigheterna

Bilaga 2

Definition av de målinriktade färdigheterna